

TORSDAG 21 NOVEMBER. NR 47/2013

Den
sista
i sitt slag
Sidan 2

Ny kyrka
för varje
generation
Sidan 6

Sjödin
har lärt
sig vila
Sidan 10

Låt dem sjunga
Sidan 12

Djupsjöbackas avgång blottar såren i Johannes

Kyrkoherdetjänsten lediganslås
inte förrän problemen i försam-
lingen har utretts.

Förtroendevald kräver att domka-
pitlet gör slut på konflikterna.
SIDAN 4

Galet roligt, Borgå stift!

Sidan 8

JOHAN FAGERUDD
ledde festkvällen
vid jubileet. Sören
Lillkung dirige-
rade kören Amigo
Choral.

LEDARE MAY WIKSTRÖM

”Så som det alltid har varit”

KP NOSTALGI är kyrkans död. Orden, direkt uppfiskade ur den katolska teologen Werner Jeanronds rappa och intelligenta föredrag på stiftsdagarna i helgen, fick en och annan att hicka till.

Men hickningen blir snabbt en nick. Ibland behöver någon komprimera vissa sanningar för att de ska gå in. Att de råkar leveraras av en katolik – som minsann kan stava till ordet ”traditioner” – gör dem inte sämre. Nostalgi är snäll och mjuk. I nostalgin har svunnen vardag och jobbighet slätats ut i milda och utplånande sepiatoner.

I nostalgin lurar faran att somna in i en djup törnrosaslummer där hon som sover inte längre tar ansvaret för varje dags verk. Hon ger ifrån sig trädgårdsmästaruppdraget att behålla balans mellan det som är byggt av människohänder och det som lever och växer. Häcken över kyrkans stenväggar växer kämpahög och ogenomtränglig.

MÖTET MED Gud är omtumlande, enligt Jeanrond. Det är inte trevligt. Snarast fruktansvärt och alltid, alltid så annorlunda än vi har tänkt oss.

Jeanrond nämner hur Bibeln ger många exempel på hur personer som möter Gud blir tvungna att konfronteras med något oväntat: sig själva. I det skedet ligger lusten att ta fram brandsläckaren inför den brinnande busken nära till hands.

Kärleken som en uppgörelse med annorlundaaskapet. Kärleken som ett uppdrag att utforska distans, skillnad, konflikt och oenighet. Kärlek – just så fruktansvärd.

MEN HUR översätter man det till vardags, om det till exempel handlar om kyrkans liv? Det finns också en förväntan hos många att ramarna ska se likadana ut, från år till år. Psalmen Av himmelshöjdska ha de gamla vanliga tonerna i slutet av versen. Den som tittar in mera sällan vill känna igen sig.

Vikten av att känna igen sig i kyrkan gav bland annat Borgåbladets chefredaktör Micaela Röman uttryck för i ett av de många inläggen under stiftsdagarna. Den önskan delas säkert av många. Kyrkan har ett trygghetsvärde som ofta tar sig uttryck i de små detaljerna. I grund och botten handlar det om ett fotfäste i tillvaron som man räknar med ska finnas – och därför blir osäker på om förändringarna blir för stora. Det förtroendet för kyrkan ska inte föraktas. Men frågan är, långt utöver psalm- och formarbete, om tryggheten inte ibland fått överskugga den stora frågan om vad det fruktansvärda kärleksmötet kräver både av individen och kyrkan. Den har blivit en brandsläckare under den brinnande busken.

”**SÅ SOM DET** alltid har varit” är alltså inte någon hållbar teologi. Inte för individen, inte för kyrkan, inte för nittioåringen Borgå stift.

För att kasta ut den slutliga utmaningen från stiftsdagarnas festtalare: ”Vad vill Gud med kyrkan, den kyrka som tänker på nytt ute i öknen?”

”I nostalgin lurar faran att somna in i en djup törnrosaslummer.”

PROFILEN: GUN-MAJ NÄSE

”Inför livets stora mysterier, när liv blir till och när liv tas ifrån oss, är vi bara åskådare.”

Gud ser det trasiga

Gun-Maj Näse använder gärna det trasiga fåret för att presentera evangeliet och Jesus kärlek. Den kärleken bar familjen även då det äldsta barnet dog. Händelsen ledde till att hon prioriterade om. Nu går hon i pension som stiftets sannolikt sista församlingsanställda lektor.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Jag tänkte kasta fåret när pastorskansliet flyttade till nya fina utrymmen, säger hon. Men något hindrade mig. Är det bara de fina sakerna som ryms med? Jag tänkte på min handikappade son och alla de utvecklingsstörda jag mött. Alla är värdefulla i Guds rike, oavsett hur haltande man är. Min drivkraft har varit att se dem som man annars kanske sorterar bort.

Denna vecka gör **Gun-Maj Näse** sin sista arbetsdag som lektor i Pedersöre församling, sedan följer semester och pensionering. Hon är sannolikt den sista lektorn i församlingstjänst i stiftet. Det finns teologer med lektorsrättigheter, men inte i församlingstjänst.

När Gun-Maj Näse kom till Jakobstad och Pedersöre församlingar 1973 var frågan om kvinnliga teologer inte helt okontroversiell. Då var hon den första kvinnliga teologen i församlingstjänst i Jakobstadsnejden.

– Diskussionen om kvinnor kan bli präster gick het redan då, säger hon. Jag hade svårt att se meningen i den striden. Jag ansåg att det var en strid vi inte har råd att ta i kyrkan.

Drömmen få tjäna församlingen

Näse säger att hon aldrig hört till förkämparna för kvinnliga präster. Därremot har hon kämpat för kvinnliga teologer.

– Under studietiden beklagade sig

många studiekamrater över att de inte får bli det de studerade till. Jag upplevde det aldrig så. Min dröm var att sjunga på sjukhus och finnas till hands i församlingen. Jag ville tjäna Gud i de sammanhang jag var. Då var tjänstenämningen inte så viktig.

När Gun-Maj Näse började upplevde hon att man i Jakobstadsnejden var positivt inställd till kvinnliga teologer.

År 1981 flyttade lektorstjänsten helt över till Pedersöre. Då hade Gun-Maj Näse avlagt pastorexamen och sökte tjänsten.

– Jag upplever att jag passerat in som kvinnlig teolog i Pedersöre där väckelserörelserna är starka och därifrån församlingens frivilligarbetare kommer. Jag är otroligt tacksam att Pedersöre hållit kvar lektorstjänsten med alla de möjligheter den ger till människomöten och undervisning i alla åldrar. Det har varit utmanande uppgifter och inspirerande gemenskap.

Lektorer skulle behövas fortfarande, anser hon. Både kvinnliga och manliga.

– Lektorerna kan friare planera sitt arbete på lång sikt än vad en präst kan.

Inför kyrkomötet 1986, som öppnade prästämbetet för kvinnor, blev Näse intervjuad av Jakobstads Tidning.

– Jag fick frågan om jag ska bli präst. På den svarade jag: ja, om Gud så vill. Min tanke var att ingen människa över-talar mig att bli präst utan att Gud först

gjort det klart för mig. Då var min bön inför kyrkomötet att alla som skulle rösta först frågade efter Guds vilja. Sedan kan vi nog foga oss.

Viktigare än ämbetsfrågan

Men ämbetsfrågans betydelse raserades brutalt då familjen Näse ställdes inför frågor som handlade om liv och död.

– I det skedet fick jag bara konstatera att ämbetsfrågan inte är någon frälsningssak. Frälsningen har Gud ordnat genom Jesus. Det gav mig ett lugn.

I november 1986 dog den åttaåriga sonen av en blodpropp i hjärnan.

– I sådana stunder inser man vad som är viktigt och vad som är stort. Jag upplevde hur rak vägen till Gud är. Vi människor är nog viktiga för varandra men

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn (09) 612 615 33/ 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	Redaktion i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A 68600 Jakobstad gsm 050 585 6460	Christa Mickelsson tfn (09) 612 615 56	Utgivare: Fontana Media Ab
Redaktion i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors Tfn (09) 612 615 49 Fax (09) 278 4138	Redaktörer: e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	Johan Sandberg (Österbotten) gsm 050 585 6460	Bank: Sampo IBAN: FI34 8000 13011585 40 BIC: DABAFIHH
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi	Rolf af Hällström tfn (09) 612 615 53	Sofia Torvalds tfn (09) 612 615 54	Paradbild: Christa Mickelsson
	Tomas von Martens tfn (09) 612 615 51	Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi	Tryck: Botnia Print, Karleby
		Layout: Malin Aho	

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonssredaktör: Erika Rönngård tfn (09) 612 615 50, annonns@kyrkpressen.fi	Lämna in din annons utan extra kostnader via annonnsverktyget på www.kyrkpressen.fi ! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi	Prenumerationer och adressändringar: tfn (09) 612 615 50, prenumeration@kyrkpressen.fi .
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm Moms 24% tillkommer		Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Leif Westerling , gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138	Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms.	Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.	Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018	Prenumerationspriser: Finland & Norden 69 € Utlandet 84 €
Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.			

det är inte vi som frälser. Vi kan inte styra Gud. Inför livets stora mysterier, när liv blir till och när liv tas ifrån oss, är vi bara åskådare.

Efter det oroade sig Gun-Maj Näse över om hon kan jobba bland barnfamiljer och skapa glädje bland dem.

– Men det blev tvärtom. Även om jag fällde någon tår under julfesterna det året jobbade jag vidare.

– Barnen är så dyrbara och jag önskade familjerna så mycket gott. Då vi sjöng *...en gran med barn i ring...* var det den mest andliga sång jag kunde sjunga den julen. Fast jag själv inte kunde göra det till fullo.

Men Gud var ändå förunderligt nära hela tiden.

– Jag upplevde att Gud var med i allt.

DET TRASIGA fåret i Gun-Maj Näses arbetsrum illustrerar något av det vackra vi är i skapelsen. Med våra fel och brister.

Jag var övertygad om att när det händer sådant vi inte förstår, så måste det finnas en Gud som har hand om det. Mamma brukar veta vad som är bäst för barnen, men fast jag ställdes utanför vägrade jag ge upp inför det meningslösa.

När sonen dog hade familjen också en femåring och en tvååring.

– Vi hade en underlig vila i hela familjen. Men samma frågor kom om och om igen och det fanns inget mänskligt svar som räckte till. I familjen satt vi länge och nästan bara höll i varandra. Vi upplevde att vårt liv har varit. Vi hade inget behov att tänka framåt. Vi försökte bara bevara det som varit. Min bön blev att Gud skulle ta bort de tankar jag inte orkade med. Och det

gjorde han. En dag kom tanken att vi aldrig vet vad vi kommer att bli.

Frågan om prästvigning har dykt upp ibland senare. I synnerhet när en prästtjänst varit ledig i församlingen.

– Då har omgivningen tryckt på från båda hållen. Hur jag än valde gjorde jag någon besviken. Jag har ju velat tjäna hela församlingen.

I en annan livssituation hade hon kanske valt annorlunda.

– Men Gud har inte bara en mening med arbetslivet utan med hela livssituationen. När vi fick vårt handikappade barn 1989 hade jag klart för mig att jag inte kan fungera som en bra präst med det utgångsläge jag har i familjen. Då avser jag de krav jag ställer på en präst. Familjen är viktigare för mig.

GUN-MAJ NÄSE

LEKTOR I PEDERSÖRE FÖRSAMLING, SANNOLIKT SISTA FÖRSAMLINGSANSTÄLLDA LEKTORN I STIFTET.

SITTER I STIFTSFULLMÄKTIGE OCH STYRELSEN FÖR LÄRKKULLA, ÄR ORDFÖRANDE FÖR PÖRKENÄS-SÄLLSKAPET.

LEDDE ARBETSGRUPPEN BAKOM BARNSÅNGBOKEN 1994.

Talangtävling för sånggrupper

MISSIONSFEST. I juni nästa år (6–8.6.2014) går Missionsfesten i Vasa av stapeln och inför den utlyses en talangtävling Kom och sjung för sånggrupper.

I november åker kantonerna i Vasa svenska församling, Vaasan suomalainen seurakunta och Vähäkylän seurakunta runt till skolorna i Vasa och informerar om tävlingen.

I tävlingen kan barn och ungdomar i åldern 7–21 år som bor eller studerar i Vasa delta. Gruppen bör ha minst tre medlemmar, varav minst en bör sjunga. Alla finalister belönas, den mest framstående gruppen får under en eftermiddag göra en demoinspelning i Martin Kantolas studio. Semifinal 3–4.5 (Brändö) och finalen hålls i Vasa Arena 6.6.

Tomas Ray vald till stiftssekreterare

NY BEFATTNING. Kaplanen **Tomas Ray** i Johannes församling i Helsingfors valdes i måndags av domkapitlet till stiftssekreterare för mission och internationellt arbete.

Befattningen är ny och den har inrättats vid alla domkapitel i landet. Bakgrunden är den omstrukturering av missionsarbetet och dess finansiering som överenskommits mel-

lan kyrkan och missionsorganisationerna.

Valet av kaplan Tomas Ray följde intervjugruppens enhetliga bedömning, berättar stiftsdekan **Mats Lindgård**.

– Det var en helhetsbedömning och Tomas Ray ansågs ha de bästa förutsättningarna för att sköta den här uppgiften.

TOMAS RAY. FOTO: ARKIVFOTO/ DANIEL IMAN

Konflikter tärde på herdens krafter

JOHANNES. Personalkonflikten i Johannes församling i Helsingfors tog en ny vändning förra veckan då kyrkoherde Stefan Djupsjöbacka meddelade att han går i pension.

TEXT: JOHAN SANDBERG ARKIVFOTO: CHRISTA MICKELSSON

Djupsjöbacka gör ingen hemlighet av att konflikterna i församlingen påverkat hans beslut.

– Jag känner mig lite tudelad. Jag hade kanske kunnat jobba några år till, men konflikterna inom församlingen tär på krafterna. Motivationen att jobba vidare har försämrats grund av arbetsklimatet.

Stefan Djupsjöbacka säger att konflikterna inte är hela orsaken till beslutet. Han är född 1949 och har därmed åldern inne för pension. Till beslutet bidrar också personliga orsaker.

Skräckvælde

– Det är ett skräckvælde i församlingen. Den som varit mest utsatt är Stefan Djupsjöbacka, säger en anställd i församlingen som Kyrkpressen talat med.

Personen vill vara anonym i rädsla för repressalier från kolleger i arbetslaget.

Den anställda tycker det är fel att kalla situationen i församlingen en konflikt.

– Konflikter förutsätter två olika parter. Det har inte funnits. Men det råder en hotfull stämning och det förekommer obehagliga bråk, vilket har gjort alla rädda. Man vågar inte säga något eller ställa upp för varandra i rädsla för att man då ska bli nästa i tur.

Kräver lösningar

Lars Lundsten, medlem i församlingsrådet, kräver i ett

brev till domkapitlet lösningar på problemen i församlingen.

– Det är onödigt att rekrytera ny personal om den ändå försvinner på grund av konflikterna. Alltför många har redan slutat.

Lundsten anser att det finns lagliga grunder för att få bort dem som orsakar problemen i församlingen.

– De har upprepade gånger struntat i arbetsgivarens direktionsrätt, säger han. De har gjort sådant de inte är satta att göra. Men Djupsjöbacka uttalar sig inte om det.

Maria Björnberg-Enckell, även hon medlem i församlingsrådet, säger att församlingsrådet försökt gå till botten med konflikten.

– Men vi har lagar om anställningstrygghet. Processen om arbetarskyddet är i gång. Men på något sätt måste vi gå till botten. Vi börjar ju vara nära botten då all personal som anser sig beröras slutar. Nu blir det automatiskt en ny diskussion och som jag ser det är det ju den enda vägen som är kvar.

Lundsten påpekar att konflikten har pågått i tio år

”Det är en fullständig skandal både etiskt och juridiskt.”

Lars Lundsten

TJÄNSTEN SOM kyrkoherde i Johannes församling, efter Stefan Djupsjöbacka, lediganslås inte förrän domkapitlet utrett varför problemen bland medarbetarna fortsätter.

och tre biskopar har känt till den. Ändå har domkapitlet inte gjort något.

– Det är en fullständig skandal både etiskt och juridiskt, anser han.

I brevet till domkapitlet frågar Lundsten vad domkapitelsmedlemmarna tänker göra för att reda ut problemet eller om det bara kvarstår att

koppla in polisen. Det är han beredd att göra ifall domkapitlet inte tar itu med saken.

Lämnade mötet

När församlingsrådet i Johannes möttes den 7 november lämnade Lundsten och två andra medlemmar mötet under behandlingen av den femte paragrafen, anmä-

ningsärenden. Ärendet på föredragningslistan var ”aktuellt inom medarbetarkåren”.

– Att lämna mötet var inget gruppbeslut, men jag lämnade det i protest när det framgick att församlingsrådet inte vidtar åtgärder för att få bort dem som orsakar konflikten, säger Lundsten.

Det inflammerade läget i

Johannes församling och tidigare i Norra svenska församlingen har pågått i över tio år. Den första anmälan till samfällighetens arbetarskydd gjordes år 2001.

Enligt Lundsten bottnar det hela i en persondynamik som inte fungerar.

Två eller tre av församlingens anställda upplevs

MISSIONSSÄLLSKAPET MUSEIFÖREMÅL

Rituell sten återbördad

Bland Finska Missions-sällskapets samlingar från det tidigare missionsmuseet fanns en rituell sten som nu återbördats till Namibia. Ombalantu-stammens sten har använts vid pojars initiationsriter och

för att vässa spjuten innan man gav sig ut i strid. Ombalantu-stammen har sedan en tid önskat få tillbaka stenen.

– För kulturföremål finns särskilda reglementen angående utförelse ur landet. Det krävs tillstånd av museiverket. Namibias nationalmuseum hade bett om

NAMIBIAS PRESIDENT Pohamba och biskop Shangala tar emot den rituella stenen.

FOTO: JARMO KULONEN

att få tillbaka stenen, berättar museichef **Raili Huopainen**.

Åganderätten till stenen har i Namibia blivit föremål för en maktkamp mellan två rivaliserande stammar. Efter att ha fått lov av museiverket har Finska Missions-sällskapet nu överlämnat stenen till Namibi-

as president **Hifikepunye Pohamba** som nyligen besökte Finland.

– Vad som sedan händer på det lokala planet kan vi inte blanda oss i.

Missionären **Heikki Saari** donerade stenen till Missions-sällskapets museum år 1932.

■ TOMAS VON MARTENS

skapa ett klimat som andra känner sig utsatta av. De är inte ensamma utan har också anhängare bland de andra medarbetarna.

Vem vill söka?

I församlingsrådet frågar man sig nu vem som i framtiden vill söka tjänst i församlingen om inte problemen reds ut.

Den anställda Kyrkpressen talat med är tveksam till att problemen kommer att lösas även om trubbelmåkarna försvinner.

– Det hela har pågått så länge att hela arbetsgemenskapen kan vara förstörd.

– Personalfrågan i Johannes är svår. Det är inget man som församlingsmedlem vill se, säger Björnberg-Enckell.

Karl-Gustav Storgårds, viceordförande i församlingsrådet, medger att situationen är besvärlig.

– Vi har gjort allt som kan göras för att reda upp det hela.

Stefan Djupsjöbacka går i pension den 1 maj. Förra veckan lämnade han in pensionsansökan till domkapitlet och informerade sina medarbetare samt församlingsrådet.

– Jag har övervägt det här i ett par månaders tid.

Tidpunkten för beslutet överraskar Björnberg-Enckell.

– Jag hade räknat med att han jobbar en tid framöver ännu, säger hon. Jag känner besvikelse men också förståelse för hans beslut.

Tjänsten lediganslås inte

På måndagen tillsatte domkapitlet en utredningsgrupp under ledning av biskop **Björn Vikström** för att se på läget i Johannes församling. Vem som kommer att ingå i gruppen – förutom biskopen – är ännu öppet.

– Vi valde att inte att lediganslå kyrkoherdetjänsten i Johannes församling nu, vilket vi kunde ha gjort, säger Vikström. Innan den lediganslås vill vi ta reda på läget i församlingen.

Den senaste utredningen över läget i församlingen gjorde domkapitlet i somras.

– Jag vill inte gå in på detaljer på vad den utredningen ledde till. Men eftersom läget i församlingen inte blivit bättre gör vi en ny utredning som en fortsättning på den förra.

Biskopen vill inte föregå arbetet med att säga vad utredningsgruppen kan göra för att normalisera läget i församlingen.

Nya psalmerna på väg

PSALMER. Arbetet med psalmbokstillägget fortskrider. Grovjobbet är gjort och nu väntar finslipning. På stiftsdagarna fick deltagare provsjunga en del av de föreslagna psalmerna.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Jan Hellberg är stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik vid Borgå domkapitel. Han är med i den arbetsgrupp som jobbar med det psalmbokstillägg som ska vara färdigt 2015. Utskickad av Kyrkostyrelsen och domkapitlet deltog han i gudstjänstkören vid Kyrkornas världsrads generalförsamling i Busan, Sydkorea i början av november.

– Min uppgift var helt och hållet i gudstjänstlivet. Jag hörde till den kör- och instrumentalgrupp som stödde musiken i alla andakter.

Andakterna sköttes samfundsvis. En kväll hade katoliker hand om andakten, nästa andakt sköttes av en grupp protestanter, en tredje tog pingstvännerna hand om. Musiken hämtades från olika länder.

– Andaktslivet var väldigt mångsidigt. Och visjång sänger från hela världen.

Jan Hellbergs uppgift var att lära känna sångerna så bra att han efteråt kan hämta hem internationellt gudstjänstmaterial till den psalmboksförnyelse som pågår i lutherska kyrkan.

– Bland de sånger vi sjöng ska jag ge förslag till både den finsk- och svenskspråkiga arbetsgruppen. Grupperna beslutar sedan vad som tas med.

Arbetet halvvägs

Anders Forsman, kantor i Matteus församling, är anställd på deltid av Kyrkostyrelsen som sekreterare för arbetsgruppen. Tillsammans med Jan Hellberg höll han under stiftsdagarna seminariet *Nya psalmer på väg*. Vad är en psalm? där deltagarna fick provsjunga och diskutera nya psalmer.

Hur framskrider arbetet med det finlandssvenska psalmbokstillägget?

– Arbetet är ungefär halvvägs för arbetsgruppens del.

ANDERS FORSMAN och Jan Hellberg sjöng, spelade och diskuterade vad en psalm är tillsammans med deltagare på stiftsdagarna i Borgå.

Hittills har gruppen plöjt igenom en enorm mängd psalm- och sångböcker. Det är otroligt vad mycket bra material det finns, säger Forsman.

Anders Forsman berättar att största delen av grovjobbet är gjort. Arbetsgruppen har nu ungefär ett år kvar av tiden. I slutet av 2014 lämnar den sitt förslag ifrån sig.

– Nu börjar så småningom finslipningen av det vi valt. Vi har för många kandidater just nu och måste sälla. Samtidigt börjar vi se vilka luckor som ändå kan finnas ämnesvis och jag tror att vi får målsöka en del psalmer ännu. Arbetsgruppen ser ju psalmbokstillägget som en helhet och inte bara som en samling bra psalmer. Det måste vara balans i urvalet. Det är viktigt att det är tillräcklig variation mellan de nya psalmerna, både i förhållande till psalmbokens psalmer, och sinsemellan inom tillägget.

Ska de nya psalmerna tryckas separat eller blir de en del av den nuvarande psalmboken?

– Det blir en separat liten

bok till att börja med. I senare upplagor av psalmboken kan tillägget nog ingå, om utgivaren vill, säger Forsman.

Eftersom många församlingar ganska nyligen köpt nya psalmböcker skulle det bli för stora utgifter för dem att tvingas köpa helt nya psalmböcker igen.

– En liten smidig tilläggsbok blir mera praktisk till en början. Den som känner till Svenska kyrkans *Psalmer i 90-talet* och *Psalmer i 2000-talet*

kan jämföra med dem.

– När det så småningom blir dags för församlingarna att förnya sitt psalmboksbestand får man hoppas att tillägget finns med i samma bok.

Nyfiken på psalmboksförnyelsen? Den nystartade bloggen <http://nypsalmer.wordpress.com> skrivs av medlemmarna i arbetsgruppen. På den kan vem som helst gå in och kommentera och diskutera.

PSALMBOKS-TILLÄGGET

• **Psalmbokstillägget ska komplettera innehållet i den nuvarande psalmboken.**

• **Arbetet inleddes** i januari 2012.

• **Arbetsgruppens förslag** ska vara klart i slutet av 2014.

• **Första advent** 2016 ska psalmbokstillägget kunna användas i församlingarna.

KOMMENTAR CHRISTA MICKELSSON

Det som gör en psalm till en psalm

På stiftsdagarna hade några av deltagarna möjlighet att provsjunga och diskutera en del av de psalmer som är föreslagna till det nya psalmbokstillägget.

En av utmaningarna med att välja nya psalmer är hur

explicit det kristna budskapet ska finnas med. Är en psalm en riktig psalm om man inte klämmer in Jesus på slutet? Medan en del tycker att det redan finns tillräckligt med profana sångböcker och vill hålla sig till sånger med mycket tydlig bekännelse vill andra öppna för sånger med öppen tolkningsmöjlighet.

Anders Forsman, sekreterare för den grupp som arbetar med psalmbokstillägget, berättar att det ofta är teologerna som hör till den senare gruppen. I sitt rätta sammanhang, där den kristna tron är klangbotten, behöver innehållet i psalmen inte skrivas sången på näsan.

AVTAL POSTEN

Störningar i KP-utdelningen

Arbetsmarknadsparterna inom posten har för tillfället inget kollektivavtal. Post- och logistikunionen har som kampåtgärd utfärdat ett övertidsförbud, som leder till sporadiska och oförutsägbara störningar i utdelningen.

För Kyrkpressens del kan det här leda till att tidningen beklagligt nog när vissa områden en dag senare, tills konflikten är löst. Störningarna sker punktvis, enligt postens information på itella.fi/svenska/aktuellt.

När KP gick i tryck i början av veckan var Post- och logistikunionens övertidsförbud ännu i kraft.

STIFTSDAGAR TAL

Då den offentliga servicen analyseras, förändras och dimensioneras är den öppna dialogen med församlingarna viktig.

Mikaela Nylander om rättvist partnerskap mellan kyrka och kommun

MEDITATION RISKER

Inte alltid hälsosamt

Buddhism och speciellt zen-meditation lockar i dag många sökare. Denna typ av meditation förväntas öka välbefinnandet och förbättra människans mentala balans.

Joni Valkila som är

verksamhetsledare för Uskontojen Uhrien Tuki, rapporterar i sin blogg på *Kotimaa24* om motsatta effekter. Tre personer som tidigare varit i ledande ställning vid finländska zen-center har uttryckt sin oro för de negativa effekter som buddhistiska övningar kan ha.

De tidigare ledande buddhisterna har i sina bloggar också rapporterat om andra problem som otillbörlig maktutövning och att mentala problem hos utövare inte tas på allvar av samfundet.

Zen-meditation är krävande och kan bli en tung börda för en del utövare.

WERNER JEANROND var i tretton år teologieprofessor i Lund. Under veckoslutet talade han om kyrkans framtid vid stiftsdagarna i Borgå.

Kyrkan är i en ständig kris

KYRKOPOLITIK. Statskyrkans tid är förbi, liksom folkkyrkans. Uppdelningen i samfund hör till en förgången tid. Dagens kyrka måste bli vuxen, stå på egna ben utan att luta sig mot statsmakten, menar Walter Jeanrond, teologieprofessor från Oxford.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Att kyrkan alltid är i kris är ett uttryck som **Werner Jeanrond** snott från Paulus. Varje tidsepok måste själv göra klart för sig vad tron betyder i dag. Om ingen implementerar tron, som det heter, slutar kyrkan i en dröm om en "bättre tid som aldrig existerat".

– Nostalgi är kyrkans död. Kyrkan är en inbjudan framåt, säger Oxfordprofessorn om det faktum att kyrkan på sitt sätt måste byggas upp för varje ny tid. Uppdelningen i ortodoxa och katolska och protestantiska kyrkor har haft sitt berättigande i historien. Men när dagens kyrkogemenskaper ska byggas upp blir samfundsgränserna hinder.

Det skifte som nu pågår är större än tidigare, nästan monumentalt. Kristendomen blev statskyrka på 300-talet och har haft en särställning i det västerländska samhället. Att till exempel den anglikanska kyrkan i England fortfarande är en statskyrka ser han som en katastrof.

Jeanrond talar för en mycket radi-

kal skilsmässa mellan kyrka och stat.

– Kyrkan måste bli vuxen, som han formulerar det.

Han är också helt enig med Åboteologen **Patrik Hagman** om att den nordiska folkkyrkan, sådan vi känner den i dag, har kommit till sin vägs ände. En folkkyrka hör inte hemma i en global och pluralistisk värld.

Varning för politiker

Jeanrond säger att kyrkan måste värja sig mot politikerna som vill att kyrkan ska spela sin roll som tjänsteproducent. Kyrkan måste vara medveten om det maktspel som pågår både inom politiken och inom kyrkan.

Han är kritisk mot den typ av kyrkosyn som menar att det räcker med att folk betalar sin kyrkoskatt. Det sortens medlemskap räcker inte till för en fungerande kristen gemenskap.

Det betyder inte att allt ska göras nytt. En del av det vi känner från våra församlingar i dag kan säkert fungera också i de nya former som växer fram. En medeltida grästenskyrka kan mycket väl fortsätta att vara i bruk, andra har ett musealt värde som samhället tar hand om på samma sätt som sin övriga historia.

I dag har den lutherska kyrkan som uppgift att hålla alla finländare en gravplats.

– Låt oss begrava folk om det är en kärlekshandling, säger Jeanrond med en anspelning på att de kristna i romeriket var kända för att se till att avlidna fick en begravning.

Till skillnad från Hagman vill Jeanrond inte att kyrkan ska söka sig bara

inåt utan lyssna också till dem som står utanför, vad de har att säga om Gud.

– Gud älskar världen genom kyrkan. Kyrkan har ett uppdrag i världen men den sitter inte inne med alla sanningar.

Katolsk nytändning

När Jeanrond för två år sedan uttalade sig i Kyrkpressen var han mycket kritisk mot den dåvarande påven **Benediktus XVI** och den absolutism – kyrkans hierarki har alltid rätt – som präglade den förra påvens fögderi. Till vanliga katolikers vardag hörde att kyrkan utestängde fränskilda från nattvarden, höll fast vid traditioner som prästers celibat och nej till kvinnliga präster och över huvud taget inte ville ge de 1,2 miljarderna lekmän inflytande på sin kyrka.

Det som den nya påven Franciskus redan gjort och sagt utgör en hisnande skillnad, menar Jeanrond med tanke på framtiden.

Också i våra tidningar har man fått läsa om den katolska biskopen av Limburg som satte för mycket pengar på sin biskopsgård och placerades på hyllan.

– Badkaret är en småsak. Men han var inte en folkets biskop utan en man med auktoritär ledarstil.

Påven är för många katoliker en markisk figur och att Franciskus vägrade att bo i påvepalatset i Vatikanen symboliserar en ny tid.

– Den nya påven är pastoral, säger Jeanrond. I sin programförklaring säger påven Franciskus att katolska kyrkan inte kan hänga upp sig på frågor som rör abort, äktenskap för personer av samma kön och preventivmedel. Franciskus ska läggas på att sprida evangelium.

Fortfarande gäller de gamla traditionerna. Men Jeanrond tror att tvångscelibatet för präster kan komma att avskaffas under Franciskus tid. Att kvinnor skulle kunna bli präster är däremot att för stort steg och sker knappast under Franciskus tid.

– Men eventuellt skulle han kunna utnämna en kvinna till kardinal, säger Jeanrond. Kardinalerna är den katolska kyrkans högsta tjänstemän och kardinalkollegiet väljer den nya påven.

På skärtorsdagen gjorde Franciskus också något oväntat, något som ingen påve tidigare gjort. Han tvättade som brukligt fötterna på troende i ett fängelse i Rom – men tvättade också en muslimsk kvinnas fötter. En symbol för en ny inställning i dialogen religionerna emellan.

Jeanrond säger att i filosofiskt perspektiv bevitnar vi ett skifte från en platonisk värld där idéerna är det viktiga till en aristotelisk värld där verkligheten är det väsentliga.

– Det är ett monumentalt skifte.

WERNER JEANROND

• **Werner Jeanrond** är i dag förman för S:t Bennets Hall, ett av de 44 college som äger universitetet i Oxford.

• **Han är** född i tyska delstaten Saarland, katolik och tidigare teologieprofessor vid universitetet i Lund och Glasgow.

”Men eventuellt skulle Franciskus kunna utnämna en kvinna till kardinal.”
Werner Jeanrond

Ett helt psalmliv

PSALMER. Tor Lindgård har valt ut psalmer till Kyrkpressen i nästan sjutton år. Men psalmerna är viktiga för Tor Lindgård även privat.

TEXT OCH FOTO:
CHANETTE HÄRUS

Tor Lindgård berättar att det förr bara var prästen som valde vilka psalmer som skulle sjungas vid en gudstjänst. Men när kantor Tor Lindgård kom till Lukas församling i Helsingfors fick han och prästen tillsammans välja ut psalmerna för en termin.

– Med tiden fick jag börja välja psalmerna själv för en termin i taget. När pensionen sedan kom vidtalades jag av Kyrkpressens dåvarande redaktör som frågade mig om jag ville välja psalmer för varje vecka. Jag sa att jag kan pröva och i januari 1997 började jag.

Att välja psalmer har varit intressant. Lindgård har trivts med det.

– Varje söndag har ett tema och Kyrkohandboken ger förslag till ingångspsalm

och dagens psalmsom jag tagit del av. Sedan har jag valt de övriga. Bönerna för söndagen spelar också en roll i valet av psalmer, för att inte tala om dagens texter.

För Tor Lindgård är psalmerna oerhört viktiga, inte bara för gudstjänsten utan också privat. Förut kunde han nästan alla nummer till psalmerna utantill, men allt eftersom psalmboken förnyats och han åldrats har det blivit svårare att hålla ordning på det.

– Jag har många favoritpsalmer, en av dem är nummer 288; *Med tacksam röst*, och den sjöngs för övrigt på vår vigsel. Den har nio verser och jag kan dem alla utantill.

Hans fru Märta berättar att det var som en lottovinst för Tor när den nya psalmboken kom ut.

– Han blev så glad! Han till och med tände ett ljus och läste en bön. Så mycket har han uppskattat psalmboken.

Att bli kantor är något som varit självklart för Tor Lindgård ända sedan han var barn.

– När jag var liten brukade jag promenera till kyrkan med min farfar. Det föll sig naturligt för mig att bli kantor.

Men att bli kantor var inte så lätt och ännu mindre att få jobb.

– Det krävdes mellan-skola vilket jag inte hade. Men jag gick i lära hos organisten i Vasa och kunde sedan söka in till Sibeliusakademin och utdimitteras år 1954.

Sommar i Österbotten

Efter utbildningen fanns det få församlingar som sökte kantor.

– Jag var först ett år i Purmo och arbetade sedan i olika församlingar i Österbotten tills jag fick en plats i Sörnäs svenska församling i Helsingfors. Samtidigt fick Märta tjänst i Alberga svenska folkskola så vi flyttade till Alberga.

Både Tor och hustrun Märta kommer från Malax och talar med värme om sitt Österbotten.

– Jag trodde vi skulle återvända till Österbotten när vi blivit pensionerade. Men då började barnbarnen komma så vi engagerade oss i dem i stället och satt mycket barnvakt. Det var en rolig tid.

Men trots att det inte blev någon flytt tillbaka till Österbotten kan paret Lindgård alltid återvända till sin

sommarstuga i Österbotten på sommaren.

– Där är vi från maj ända in till september.

Båda hör till Esbo svenska församling och brukar gå i gudstjänst där trots att Lindgård före pensioneringen jobbade i Lukas församling. Ibland går de också till Petrus församling i Helsingfors.

– Vi saknar Munkshöjden oerhört och är ledsna över att högmässorna där upphört. Men det är glädjande att jag fortfarande får övnings-spela på orgeln där.

Paret Lindgård brukar också lyssna på radioandakter varje morgon och kväll, eller Andrum som andakten kallas nuförtiden.

– Kanske för att den har bytt namn är den inte som andakter var förut. Man sjunger nästan aldrig psalmer och sångerna är ofta på engelska fast det är en svensk andakt! Men det är en ny tid och jag har väl levt min tid. Så är det bara.

Från och med nästa nummer av KP går Lindgård i pension från uppdraget som psalmväljare. Han efterträds av Dag-Ulrik Almqvist som är musikledare i Johannes församling.

VÅGA FRÅGA

Inbjudan gäller oss alla

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Hur ska vi förstå Jesu ord i Matteus 22:14 om att många är bjudna men få är utvalda?

JAG TROR ATT det är viktigt att först se i vilket sammanhang de här orden finns. Jesu ord om att många är bjudna men få är utvalda utgör slutet på liknelsen om kungen som bjöd till bröllop.

I liknelsen är det en kung som ställer till bröllop för sin son. Tjänarna går ut och bjuder in gästerna. Nu är det färdigt för fest, vännerna får veta att de är mycket välkomna. Men till kungens stora förvåning låter de flesta meddela att de har andra, viktigare saker att göra.

De struntar i att kungen har gjort allt för att de ska få komma till den här festen. Några till och med misshandlar och dräper tjänarna som kommer med inbjudan.

Efter det här går inbjudan vidare till alla som bara vill komma. Kungen skickar ut tjänarna i hela samhället och ger dem i uppgift att bjuda in alla som de möter längs med vägarna. Ingen ska känna sig ovälkommen. Dörren är öppen för den som bara ger sig tid att komma. Och ganska snabbt fylls festlokalen med folk. Bröllopet blev alltså av trots allt.

I DEN ANDRA delen av liknelsen får vi sedan höra om en man som kom till festen utan bröllopskläder. Han kom inte in eftersom han inte hade förstått att det gällde att vara klädd för fest.

I liknelsen blir det ganska fort tydligt att det är Jesus som vill hålla fest med sina vänner. Gud bjuder in och kallelsen går först ut till Israels folk. Johannes döparen kommer med budet att allt är färdigt, men blir dräpt. Till sist går budet ut till hela världen: alla som bara vill komma är välkomna.

DEN STORA poängen i berättelsen är att alla är välkomna. Gemenskapen med Gud är en möjlighet som vem som helst får gå in i. Allting är dessutom färdig förberett, så någon motprestation krävs inte heller. Till och med festkläderna är färdiga, det vill säga Jesus har ordnat så att vi också passar in i gemenskapen med Gud, en gemenskap som är helig.

Men i liknelsen och i de avslutande orden finns även en lågmäld ton av allvar. Det kan faktiskt gå så att man tackar nej till inbjudan, vilket innebär att man prioriterar bort gemenskapen med Gud. Då försvinner mycket. När Jesus säger att många är bjudna, men att få är utvalda, förutser han att det är så här det tyvärr skulle komma att kunna gå för en del människor.

Orden innebär alltså inte att Gud skulle ha bestämt vem som får komma in i gemenskapen och vem som inte får göra det. Från Guds sida kan inte inbjudan bli tydligare än vad den är genom det som Jesus gjorde och sade.

Men Gud tvingar inte in någon. När inbjudan en gång nått oss och Guds kärlek kallar på oss, så är det vi själva som måste bestämma om vi stiger in i gemenskapen eller inte.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

I SJUTTON år efter sin pensionering har Tor Lindgård valt ut psalmer för Kyrkpressen. Nu går han i pension på riktigt!

PÅ TVÄREN CHANETTE HÄRUS

Jag är inte ensam

”Varför händer alla dåliga saker goda människor?” Jag är sexton år och har precis varit med om mitt livs största kris. Jag har med egna ögon sett en av de viktigaste människorna i mitt liv tas ifrån mig.

Mitt liv vändes upp och ner på blotta tio minuter. Den ena stunden var jag på väg hem från skolan en fredag eftermiddag, i nästa stund faller jag till marken och tror att jag ska gå sönder.

Min bästa vän, som även var min granne och småkusin, körde in i en lastbil med sin moped och dog, bara femton år gammal. Vi hade känt varandra hela vårt liv och aldrig varit länge ifrån varandra. Plötsligt skulle jag leva resten av livet utan henne.

Man skulle tro att jag hade det värsta året någonsin framför mig, men till min förvåning blev resten av året det bästa jag varit med om. Det låter fel, men det är det inte. Jag fick ett nytt perspektiv på livet och växte som person. Jag, som aldrig haft särskilt många vänner, blev plötsligt omgiven av underbara och fantastiska människor som fick mig att vilja skratta och leva igen.

Nu, ett par år senare, ser jag tillbaka på året med tacksamhet, men också med sorg. Jag tänker på min vän varje dag och saknar henne så det gör ont.

Men jag tror att Gud har en plan för oss alla. Även om den viktigaste människan i mitt liv togs ifrån mig såg Gud till att jag inte blev ensam. Jag fick ett nytt liv och en massa nya vänner. Ingen av dem kan ersätta henne, men jag vet att jag i alla fall inte behöver vara ensam.

90-ÅRSJUBILEUM. Fest och jubel, samtal och möten, diskussioner och fördjupning. Då Borgå stift firade sina 90 år var skratten och glädjen lika verkliga som skärpan och tyngden. Vägskalet är många, men riktningen tydlig: framåt.

Vi är på väg tillsammans

1. KYRKBUSSEN tog deltagarna från Linnankosken lukio upp till festhögmässan i Borgå domkyrka. Blåsten pinade gator och torg, men i de vadderade bänkarna var stämningen på topp.
FOTO: MAY WIKSTRÖM

2. STIFTS DAGARNAS yngsta deltagare Mirjam Lindblom väckte uppståndelse var än hon rörde sig.
FOTO: CHRISTA MICKELSSON

3. LISELOTTE J Andersson från Sverige talade lågmält om tro och andaktsliv på ett sätt som fick salen att tystna och lyssna. – Uttrycket "Lammets vrede" kan jag meditera över hur länge som helst, sa Andersson.
FOTO: CHANETTE HÄRUS

4. INGRID och Arvid Kass följde med seminariet om de frivilligas insats i församlingarna med måttligt intresse. FOTO: CHRISTA MICKELSSON

5. JUBELFEST i Borgå domkyrka. I festmässan var alla åldrar engagerade. Predikan hölls av ärkebiskop emeritus John Vikström. FOTO: MAY WIKSTRÖM

6. MARCUS Söderström hanterade basen under lördagkvällens musikaliska kavalkad.
FOTO: CHRISTA MICKELSSON

VILA. Det är inga problem att ligga i bara man lär sig att lägga av regelbundet. Detta är en av Tomas Sjäödjins teser. Han sjunger inte långsamhetens lov utan tycker att tempoväxlingar är bra. Han är aktuell med boken ”Det händer när du vilar”.

Vila är tempoväxlingar

TEXT: KAJ AALTO

En bokhandlare som jag träffade på den internationella bokmässan i Göteborg sa att det är en fest när **Tomas Sjäödin** ger ut en ny bok. Då blir det liv i bokhandeln. ”Vi har en egen hylla för Sjäödin”, sa hon.

Sjäödin är mäkta populär i Sverige. Författaren och pingstpastorn är inte läst bara i fromma kretsar. Tomas Sjäödin trivs lika bra i Sveriges radios studio som i predikstolen eller på seminarier för vårdpersonal och kommunalanställda. Eller som krönikör i Göteborgs-Posten. Han når massorna.

Men på en bokmessa trivs han inte, även om alla författare väntas vara med. Hans fullbokade kalender har säkerligen tvingat fram det senaste grubbleriet om vad vila innebär.

– I min värld är vila inte att göra ingenting, säger Tomas Sjäödin.

Vi pratar vid per telefon efter bara en kort fotosession i Göteborg. En intervju för tidningen Hälsa fick komma före i kön då. Han befinner sig i Sala i Uppland där han haft en föreläsning för vårdpersonal.

– Vila för mig är snarare att ha en dag i veckan som markant skiljer sig från de andra dagarna.

Sabbaten är en fest

Sjäödin påstår inte att han har något nytt och radikalt att komma med när det gäller vila. Däremot vill han lyfta fram urgammal kunskap som vi kanske tappat bort längs vägen.

Det som inspirerat Sjäödin är den judiska sabbaten.

– Poängen med den judiska sabbaten är inte tomhet och stillasittande. Det är ett dygn fyllt av det bästa som livet kan ge. Vänner, god mat, att vara tillsammans och gå i synagogan. Det är mer fest än stillhet, påpekar han.

I boken berättar han hur några dagar i Jerusalem gav inblick i judarnas livstil och vad sabbaten egentligen är. Också skapelseberättelsen gav honom nya insikter. Han säger att judiska tänkare liknar skapelsen vid Guds inandning och vilodagen vid Guds utandning.

– Det som jag aldrig sett förut såg jag nu i en av texterna om skapelsen i Första Moseboken. Det står i vår översättning att den sjunde dagen ”vilade Gud och hämtade andan”. Det är ett underbart uttryck, säger Sjäödin.

Lärdomen av detta är att man inte kan vila bara när man har tid, då havererar livet. Livets andning måste vara regelbunden.

Nej, han har inte blivit jude eller sjundedsadventist, försäkrar han. Han tycker att det är viktigt att hitta sin egen väg till vila.

– Märk att vilodagen inte börjar med att man sätter sig ner. Det är som om judarna förstått att om man hållit på intensivt hela veckan så kan man inte plötsligt bara sluta med det, utan man aktiverar andra sinnen. Man ställer till med fest, det är mat och dryck, det är sång, lek och dans. Det är ett smart sätt att tysta allt det där som dunkar på hela veckan. När man vaknar upp nästa morgon, är det vila.

TIPS FÖR en vilosam helg: stäng av mobilen, låt bli datorn och e-posten, hantera inte pengar. Ta en promenad i stället!

FOTO: SXC.HU

Sävemodellen

Tomas Sjäödin har som femtioåring kommit i en ny fas av livet. Två av familjens tre pojkar var, som han berättat om i sina tidigare böcker, födda med en sjukdom som gjorde att de aldrig fick uppleva vuxen ålder. Nu är de hemma hos Herren.

Mellansonen har flyttat hemifrån. Tillsammans med sin fru bor Tomas Sjäödin i en villa Säve utanför Göteborg.

– Jag har frimodigheten att säga att man måste hitta sin väg i varje fas i sitt liv. Jag levde i tjugo år i väldigt stressiga familjeförhållanden. Då insåg vi, Lotta och jag, att vi kan inte kan ta och säga att nu ska jag ta en vecka ledigt. I stället måste man skicka iväg varandra – se till att den andre får sina luckor.

Han säger att det är riktigt svårt för

föräldrar som lever ensamma med flera barn, när det inte finns någon som man kan avlasta till. Han tror att man måste ha mod att ta vila från den som man älskar allra mest i sitt liv. Den vilan är enligt Sjäödin ett uttryck för samma kärlek som man visar när man orkar vara närvarande alla de andra dagarna.

Det som Tomas Sjäödin kallar Säve-modellen innehåller tre punkter. Det handlar kort sagt om en tumregel för vilodagsfirande som familjen Sjäödin lever efter.

För det första stänger de av mobilen från andra än familjen. Den andra punkten är att låta bli datorn och e-posten på söndagen. För det tredje låter de bli att hantera pengar.

– Det svåraste är nog nummer tre. Allt är ju öppet på söndagar i Sverige.

”Då blir den alldeles avgörande frågan om vilans inneboende och verksamma krafter är starka nog i mötet med den oro som tycks oss övermäktig? Jag möter många människor som bekräftar att det är så. Sönderförsökta medmänniskor som kommit till den punkt där de inte orkat försöka mer och slutat krama det sista halmstrået. Släppt taget, trots att allt varit över och till sin egen förvåning märkt att det vänt där.

Tomas Sjödin i ”Det händer är du vilar”

Men varje litet ärende gör att man kommer i en annan puls och dras in i någonting annat.

Tempoväxlingar

Även om Sjödin älskar att ligga raklång på sin kökssoffa, så är det inte långsamhetens lov han sjunger. Han vill inte heller tala om att hitta balans. Det låter som en omskrivning för ett perfekt liv.

– Snarare behöver vi ha lite mer sväng i livet. Mer on och off. Att göra något för fullt, för att då ordnar det sig med vilan. Jag sjunger tempoväxlingens lov.

– Det är inga problem att ligga i bara man lär sig att lägga av regelbundet, säger Tomas Sjödin.

Man kan jobba intensivt och hårt och

”Att vila är att ta ansvar. Det som står på spel är kärleken i våra liv. Vi äventyrar den om vi inte vilar regelbundet.”

Tomas Sjödin

få mycket gjort, men man ska vila lika intensivt och medvetet.

– Att vila är att ta ansvar. Det som står på spel är kärleken i våra liv. Vi äventyrar den om vi inte vilar regelbundet. Man sliter ut sitt eget liv, vilket är illa nog, men man driver också luften ur människor som man älskar allra mest. Därför är det skadligt för våra relationer.

– Att vila är att ta ansvar för dem som man älskar. Man kan till och mer säga: att vila är att älska.

Sjödin säger att i ett samhälle där allt går fortare – även församlingslivet – är den gamla tanken på en vilodag snart hypermodern och faktiskt livräddande.

Han har spetsat till det i en tes:

– Det tar bara en dag i veckan att rädda ett liv.

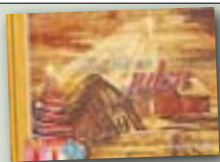
TOMAS SJÖDIN

• **Tomas Sjödin**, 54, är författare, pastor i Smyrnakyrkan i Göteborg, föreläsare och en av Göteborgs-Postens regelbundna krönikörer. Efter en rad mer eller mindre självbiografiska böcker gjorde han häromåret sin romandebut med ”Tusen olevda liv finns inom mig”.

• Han har sommarpratad i Sveriges Radios P1 2006 och 2009, och 2011 blev han också framröstad av radiolyssnarna som vinterpratare. Han bor i Säve tillsammans med sin fru Lotta.

FOTO: KAJ AALTO

PRESENTATION

Grundligt om julen

Boris Salo, kaplan i Jakobstads svenska församling, har samlat ett digert julmaterial inom pärmarna för sin färska *En bok om julen*.

Salo inleder med en presentation av några julseder typiska för Österbotten: Jakobstads-symbolerna tro, hopp och kärlek, Nykarleby-stjärnan och det sydösterbottniska julkorset.

Han går också igenom jultiden dag för dag för att öppna det kanske sönderslita budskapet för sina läsare.

Sin mest ambitiösa insats gör Salo ändå då han metodiskt betar igenom inte bara julens huvudpersoner utan också julangeliet. Han presenterar bakgrundsfakta till Lukas julberättelse, jämför med andra evangelier och historiska uppgifter och räds inte ens att ta itu med jungfrufödseln.

Boris Salo skriver kanske framför allt för den som går omkring och grubblar över om det är okej att verkligen tro på julberättelsen. Är den som är övertygad om att händelserna i stallet i Betlehem verkligen inträffade precis så som det står i Bibeln en naiv idiot? Salos svar är ett kraftfullt "Nej!", och det svaret argumenterar han grundligt för.

Bakom *En bok om julen* ligger kanske framför allt en vilja att fördjupa vår syn på julen, få oss att ta den på allvar, kanske till och med att få oss att tänka om. Salo presenterar, argumenterar och glömmar aldrig att dra paralleller till Bibeln – vare sig det gäller jultraditioner eller vår strävan att fira julen som en fest för barnen.

Textmassan – som på sina ställen kan kännas lite kompakt – lättas upp med böner, vitsar och sånger.

■ SOFIA TORVALDS

Det som inte låter sig sägas med ord

BARN OCH SÅNG. Vår sångröst är en tillgång i livet. Men små barn behöver hjälp med att hitta en naturlig miljö där deras förutsättningarna att sjunga får rum. I Kyrksläotts svenska församling samlas barn med sina föräldrar till sång och lek varje onsdag förmiddag.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

På Prästgårdsbacken 5 i Kyrkslätt samlas bil efter bil på gården. Klockan närmar sig halv tio och då börjar Sång och musik för knattar i församlingens klubbhus.

Anni Ekström har ansvar för gruppen. Hon är utbildad socionom och har i många år jobbat på dagis. Men till knatterytymiken kommer hon ändå först och främst som mamma till **Elin**, 2 år.

– Storebror går i dagklubben för större barn på bottenvåningen, så det här passar bra in i vårt dagsprogram. När den förra ledaren slutade var jag redo att ta över – det här är en värdefull verksamhetsform för både barn och föräldrar.

Långsamt droppar barnen med föräldrar in och så småningom sätter sig alla i ring och börjar sjunga välkomstsången. Sedan följer en rad olika barnsånger, flera av dem är rörelsesånger.

– Vi följer ganska långt samma koncept från gång till gång. Det är så roligt att se den utveckling som har skett hos barnen sedan vi började i september. För oss föräldrar börjar det kanske kännas lite långtråkigt att upprepa samma sånger, men barnen njuter av att känna sig hemmastadda och veta vad som ska hända till näst.

Anni Ekström har, både då hon jobbat med barn på dagis och med sina egna barn, märkt att barn ofta har lättare att lära sig saker då musiken kopplas in på ett hörn. Hon gläder sig också över allt det andra som kommer på köpet då barnen får träffas under flera organiserade förhållanden.

– Jag tänker ibland på hur mycket vi får ut av att sitta och sjunga. Barnen lär sig samarbeta i grupp, och tampas med sina känslor då de inte alltid får

som de vill. De lär sig också att vänta på sin tur, berätta för de andra vad de heter. Många små saker gör det som händer här mycket värdefullt.

Barnen i gruppen är ganska små, åldern ligger i snitt kring två år. **Nina Nordström** med dottern **Venny** hör till dem som varit med sedan hösten.

– Att komma hit är ett jätteroligt program för Venny. Hon njuter av musik och har lärt sig sångerna.

I deras familj får sång och musik stort utrymme.

– Vi sjunger mycket och lyssnar på musik. Så läser vi böcker. Det hör till

▲ **GUBBEN I lådan** är en av favoritsångerna i gruppen Sång och musik för knattar i Kyrksläotts svenska församling.

▼ **NINA NORDSTRÖM** och dottern Venny njuter av musik tillsammans.

våra favoritsysselsättningar.

Nina Nordström har märkt att musiken för barnen är kopplad till glädje.

– Vi lyssnar mest på glad musik. Det är roligt att se vilken otrolig inlevelseförmåga barnen har. Så fort vi kommer in i bilen vill barnen lyssna på sina skivor och gärna sjunger de också vid matbordet, även om jag försöker poängtera att man kanske helst inte ska sjunga där. Och vid läggdags får barnen välja två eller tre sånger var som vi sjunger tillsammans.

När Nina Nordström fick barn och började besöka musikgrupper med dem gick det upp för henne att sångerna har följt henne genom livet.

– Det var intressant att märka att man fortfarande kom ihåg sånger man inte sjungit på kanske 25 eller 30 år. Ändå finns de där någonstans, sparade i långtidsminnet antar jag.

En överlevnadsberättelse

BOOK

Bäste herrn, låt mig få leva

Författare: Max Safir
Förlag: XP Media

I boken *Bäste herrn, låt mig få leva* av **Max Safir** och **Ewa Wymark** får läsaren följa med Max Safir och hans liv under andra världskriget.

kriget. Max, som egentligen heter Manes Szafir, hade inte ens blivit tonåring när han och hans äldre bror hämtades av tyska soldater och placerades på arbetsläger i Polen. Med tiden förflyttades Max från koncentrationsläger till koncentrationsläger, från land till land.

Så såg hans liv ut i sex och ett halvt år. Han hade ingen familj kvar och till slut glömde han till och med när han var född eftersom han blev tvungen att ljuga om

sin ålder så många gånger för att överleva. Han blev slagen och fick nästan ingen mat under tiden i koncentrationslägren, han vägde bara 24 kilogram när han slutligen befriades.

Efter befrielsen försökte Max Safir ta sig till Palestina men hamnade än en gång i ett läger på Cypern. Efter ett halvt år på Cypern lyckades han till slut ta sig fram till Palestina. Max deltog i 1948-års krig och fick uppleva Israels födelse innan

han flyttade till Sverige där han i dag bor men sin fru.

När jag läste boken blev jag förvånad över hur lite jag visste om händelserna under kriget. Jag har läst många böcker och sett flera filmer om andra världskriget men ändå inte vetat så mycket, fast jag trodde att jag gjorde det. Jag blev både arg och ledsen när jag läste Safirs historia och hade ibland svårt att ta in det jag läste. Jag ville inte läsa vidare, för det jag läs-

te om var så hemskt. Samtidigt ville jag inte lägga boken ifrån mig.

Det här är en bok om Max liv och hans resa till friheten, men den innehåller också historiska fakta om kriget och Förintelsen. När du väl har tagit den i din hand kommer du ha svårt att lägga ner den. Det är en bok som jag rekommenderar både för ungdomar och vuxna.

■ CHANETTE HÄRUS

”Högre tonarter passar barn”

MUSIK. Musikvetaren Gunnel Fagius säger att vår sångröst är en tillgång för livet. Men små barn behöver hjälp med att använda den.

Att redan små barn kan ta till sig musik är sedan länge känt inom vetenskapen. Musikvetaren **Gunnel Fagius** vid Uppsala universitet har forskat i sångutvecklingen hos barn.

– I sången kan vi ta fram något i våra inre liv som inte formulerar sig i ord. Musiken och sången tar med något därutöver. Det är ungefär som när orden vaknar till liv inom en då man läser en bra bok och det handlar om mer än or-

det. Med sången kan man själv åstadkomma något som är utöver det strikt intellektuella. Därför är sången en sådan tillgång.

– Sangrösten är ett redskap vi har inom oss, men små barn behöver ofta lite hjälp på traven för att bli medvetna om den och hur de kan använda den.

Hon säger att ytterst få människor är oförmögna att sjunga.

– Det vi traditionellt kallar för musikalitet formas i växelverkan av biologiska faktorer och miljöfaktorer. Men oberoende av barnets biologiska och anatomiska förutsättningar är det svårare att få glädje av sången om det inte finns någon naturlig miljö för den, säger Fagius.

Det är först i 2–3-årsåldern som barn

börjar klara av att skilja mellan sång och tal. Och även om de flesta barn klarar av att härma en melodi i 5–6-årsåldern så behöver de stöd i att utveckla den förmågan.

– Det är ganska vanligt att barn inte upptäcker sångförmågan som en särskild förmåga. Forskning har visat att barn i många sångmiljöer sjunger i ett lägre tonläge än det som egentligen skulle passa dem.

Eftersom barns stämband är kortare än vuxnas är det en fysiologisk sanning att högre tonarter passar barns sångröster bättre.

– Om barn hela tiden ligger i ett för lågt läge fastnar de lätt i talläget. Man brukar tala om att barnet brummar, eller talsjunger.

Om att vara ett tecken

BOK

Att hoppas på ett annat system. En antologi om kristen tro och anarkism.

Författare: Anton Lundqvist, Tomas Lundström (red.)

Förlag: Argument 2013

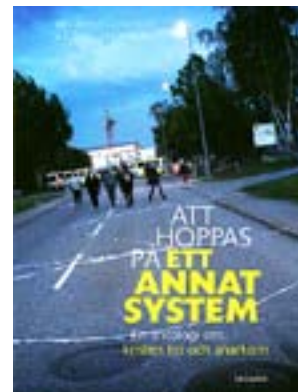
Av de sekulära politiska ideologier som har sina rötter i upplysningen är anarkismen den mest missförstådda, men också den som står kristendomen närmast. Skillnaden mellan att ha Jesus som kung och att inte ha någon kung alls är betydligt mindre än skillnaden mellan att erkänna Kristi herravälde och att underkasta sig staten, partiet, marknaden eller individens fria vilja.

Ändå är det inte lätt att reda ut hur kristendomen förhåller sig till denna tro på att människorna kan klara sig utan härskares om de bara får chansen. Det här blir tydligt i denna antologi, inte minst i en tendens att hålla begreppet anarkism på ett visst avstånd. Bara ett par av texterna går in i explicit diskussion med anarkistiskt tänkande.

Däremot binds texterna samman av två andra saker: Dels ett allvarligt engagemang för en kristen tro som gör skillnad. Det som rycker en med är entusiasmen i flera av texterna: ”Titta, vad vi har funnit, att följa Jesus förändrar allt!”

Det andra är en delad erfarenhet av att staten svikit. Kopplingen till anarkismen verkar födas här: i en aktivism (mot utvisandet av flyktingar, mot vapenindustri, för rimligare behandling av djur, för jämlikhet mellan kön o.s.v.) som möts, inte av respekt för rätten till att uttrycka sin åsikt och arbeta för den, utan av oförstående och ointresserade poliser som föser ihop och kör bort (och fotograferar).

Den här negativa syn på staten känns säkert främmande för många nordbor, vana att tänka sig staten som den som tar hand om oss. Och kanske det här också finns en berättigad fråga: Även om anarkismen har goda svar på de traditionella frågorna om hur samhället skulle kunna fungera utan polis och militär, är det mera oklart hur det skulle bli med uni-

ANARKISMEN HÖR till de sekulära ideologier som står kristendomen närmast, skriver Patrik Hagman.

versitet och sjukhus. Också dessa är, åtminstone hos oss, ”staten”. Att bryta upp tanken på en enhetlig stat som har alla dessa uppgifter och i stället fokusera på vilka av statens ansikten man vill motarbeta och vilka man vill förändra verkar vara en viktig uppgift.

Texterna har alltså fötts ur en aktivism som engagerar både kristna människor och människor utan kristen tro. Och det är också när man som läsare bjuds in i dessa sammanhang, på gatan, utanför flyktingförläggningen eller i vardagskommunitetens månadsmöte, som man starkast dras med i dem.

Skillnaderna mellan texterna pekar på viktiga frågor. Till exempel ser **Elin Lundell** kyrkan som problematisk utgående från feministiska och postkoloniala perspektiv. **Johanna Haddin**, däremot, lyfter lika självklart fram en feministisk identitet men ser ändå kyrkan som en möjlighet att leva ut ”förkultur”, en fiffig ordskapelse där ”för” inte bara är motsatsen till ”mot” utan också bär med sig försmak och förväntan.

Och den tanke som slår mig när jag läser är att den överlappning som skribenterna försöker fånga in spelar väldigt olika roll i ett kristet och ett sekulärt motstånd. Anarkismen tvingas, av en statsmakt och av sociala strukturer som mera kontrollerar än möjliggör, till att vara ett tecken som visar världen på att något annat kunde vara möjligt.

För kyrkan är målet just att vara ett sådant tecken.

■ PATRIK HAGMAN

I ett ingenmansland

BOK

Septemberliv

Författare: Kaj Hedman
Förlag: Scriptum 2013

Septemberliv är **Kaj Hedmans** tionde diktsamling, ett avskalat och vackert verk som växer för varje genomläsning. Någon-ting gäckande svårfångat i

formuleringarna får mig att bläddra och stanna upp, bläddra och stanna upp. Tankarna i de ofta väldigt fragmentariska dikterna känns fångade i flykten, fasthållna en liten stund, och sedan släppta vidare till läsaren.

Höstkänslan ligger verkligen stark över diktsamlingen, som är indelad i fyra sviter varav den tredje be-

står av korta lyrikbetraktelser. Det är en resa till sinnliga barndomslandskap och andra minneslandskap. Hösten används delvis som den klassiska metaforen för livets gång, men Hedmans tillbakablickar är ändå inte melankoliska. Ögat som ser bakåt har skärpa och också minnesfragmenten blir jordnära: ”mörkrets gräns; hund, /fuktig sand, nerskrivna/tankar, och tiden som/gick sin väg/ till sist?”. Hedman använder sig delvis av mot-

KAJ HEDMAN.

FOTO: PENELOPE COLSTON

stridiga bilder som skapar ett inre spänningsfält i tex-

ten när de avviker från det väntade: ”glöm nu inte alla skogarna, sjumila/horder av bärr, oplockade vargar”.

Gud finns med, kanske oftare än han nämns. Och skärpan riktar mot dem som ska vara hans: ”de lät den som var/annorlunda gå före/in i kyrkan, ingen/satte sig bredvid/ i bänken.”

Här finns också sorg och död, återspeglade i naturens förgängliga, obevekliga skönhet. ”Åldringens brutna röst, en/smal kvist på

väg/att brista.” Att det ofta är konkreta minnesbilder Hedman tecknar ner, bilder som vi inte riktigt kan förstå, spelar mindre roll då själva känslan de lyckas förmedla är så stark.

Septemberliv är ett passande namn på det mentala ingenmansland där vi ibland befinner oss, mellan två ting. Det kan vara en väntan, men också ett tillstånd som är bara är: självklart, stilla och konkret.

■ JOANNA NYLUND

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport.
Vår nästa tävlande är Riko Eklundh. Konstruerad av Jesper von Hertzen.

MEDTÄVLARE: RIKO EKLUNDH

Namn: Riko Knut Henrik Eklundh.
Ålder: 48.
Yrke eller titel: Skådespelare.
Hemort: Helsingfors.
Favoritidrottsgren och/eller -lag: Konsttäkning.
Favoritmat och -dryck: Allt som tillreds bra av goda, färska råvaror kan bli min favoriträtt. Som dryck champagne.

Lyssnar helst på: Om det gäller musik så klassisk musik, annars människosorl eller total tystnad.
Rekommendera en bok!: Karin Smirnoffs bok *Under ansvar & ödesmärkt*.
Skulle vilja resa till: Chile och Alaska.
Tråkigaste hemgörat: Stryka skjortor.
Om jag vore en biblisk person skulle jag vara: Lots hustru för att hon var så nyfiken och vände sig om och blev en saltstod.
Slogan eller motto: Man ska inte plåga andra, man ska alltid bjuda till, men för övrigt får man göra vad man vill.
Min åsikt om frågesporter: Älskar frågesporter men har ångest när de är offentliga. Brukar vara med i Nylands Svenska Ungdomsförbunds årliga frågesport och representera föreningen för Nytt och Nöje i Noux. Vårt lag vann NSUs frågesport den 3.11 i år.
Kommentar om frågorna: ”Jag är besviken över de där flygtiderna och glad att jag fick två poäng i sportfrågan.”

FRÅGESPORTSRESULTAT: 14/25.

METROPOL & UPPSKATTAD FLYGTID FRÅN HELSINGFORS

a) New York	1) 09:05
b) Tokyo	2) 08:45
c) Singapore	3) 06:50
d) Shanghai	4) 11:30
e) Delhi	5) 09:45

Resultat: 0/5.

NÄTFÖRETAG & HEMLAND

a) Zalando	1) Spanien
b) Cdon.com	2) USA
c) Hotels.com	3) Storbritannien
d) Amadeus	4) Sverige
e) Ebookers.com	5) Tyskland

Resultat: 2/5.

AMERIKANSK STAD & NHL-LAG

a) Detroit	1) Red Wings
b) Philadelphia	2) Flyers
c) Los Angeles	3) Bruins
d) Boston	4) Blackhawks
e) Chicago	5) Kings

Resultat: 2/5.

ISRAELISKA STÄDER & PÅSTÅENDE

a) Jeriko	1) Enligt Nya Testamentet Jesu hemstad i Galileen
b) Jerusalem	2) Jesus födelseort enligt den kristna tron
c) Tel Aviv	3) Ligger 260 meter under havsytans nivå
d) Betlehem	4) Förintelsemuseet Yad Vas-hem finns här
e) Nazareth	5) Stadens internationella flygfält heter Ben Gurion

Resultat: 5/5.

TYSKA TEATERPJÄSER & FÖRFATTARE

a) Woyzeck	1) Johann Wolfgang von Goethe
b) Faust	2) Gotthold Ephraim
c) Den goda människan från Sezuan	3) Friedrich Schiller
d) Nathan den vise	4) Bertold Brecht
e) Orleanska jungfrun	5) Georg Büchner

Resultat: 5/5.

Svaren:
Metropoli & uppskattad flygtid från Helsingfors: a-2, b-5, c-4, d-1, e-3
Nätföretag & hemland: a-5, b-4, c-2, d-1, e-3
Amerikansk stad & NHL-lag: a-1, b-2, c-5, d-3, e-4
Israeliska städer & påståenden: a-3, b-4, c-5, d-2, e-1
Tyska teaterpjäser & författare: a-5, b-1, c-4, d-2, e-3

Den Sjungande Julgranen version 2013

"Sjungande Julgranen och 1800-talet möter de Tre Musketörerna"

Föreställningar:
Fredag 13.12 kl 20
Lördag 14.12 kl 19
Söndag 15.12 kl 18
RollerCenter Krutkällarv. 6 Vasa

Biljetter: Vuxna 8 / 5 e, Familjebiljett 20 e, Barn u 8 år gratis
Bokning: 06-3191500

Arr: Fria Kristliga Folkhögskolan Kaserntorget 1 Vasa

På Härmä Rehab får du rehabilitering av den svenska, sakkunniga och erfarna personalen från Norrvalla.

- Rehabilitering för äldre med flera sjukdomar har kursstart 2.12.2013 (50669) och följande kurs 24.3.2014 (51793)
- Hjärtrehabiliteringskurserna börjar 17.3.2014 (51788) och 29.9.2014 (51789)
- Rehabiliteringskursen för MBS och typ 2 diabetes börjar 4.8.2014 (51563)

FPA finansierar rehabiliteringen som är gratis för dig.
Mera information om kurserna och ansökningsförfarandet ger
Malin Saarenmäki tfn (06) 483 1490, malin.saarenmaki@harmankuntokeskus.fi

Fpa

HÄRMÄ REHAB

Vaasantie 22, 62375 Ylihärä
Tfn (06) 483 1600
www.harmarehab.fi

SJUNGANDE STJÄRNOR PÅ TURNÉ!

Stor julkonsert med Heléne Nyberg, Thomas Lundin, Henrik Åberg och Thomas Enroths orkester!

Under turnén finns möjlighet att köpa boken
Sjung stjärnor – dikter om vinter och jul!

Dikter av bl.a. Claes Andersson, Agneta Ara, Birgitta Boucht, Bo Carpelan, Erik Granvik, Katarina Gäddnäs, Lars Huldén, Carina Karlsson, Mark Levengood, Viola Renvall, Susanne Ringell och Zacharias Topelius.
Fontana Media hft. 24,90

De vackraste
finlandssvenska dikterna
om vinter och jul! Klassiska och
nyskrivna, glada och tankeväckande,
vintriga och värmande –
från advent till trettondag.

BILJETTER FRÅN:
Studio Ticket, NetTicket,
Luckorna, Alandica

TURNÉSCHEMA

20.11 Borgå, Grand kl. 19.30	SLUTSÅLD
21.11 Mariehamn, Alandica kl. 19.00	SLUTSÅLD
22.11 Ekenäs, Kyrkan kl. 19.30	
23.11 Houtskär, Kyrkan kl. 19.30	
24.11 Pargas, Teatern kl. 18.00	
29.11 Munsala, Kyrkan kl. 19.30	
30.11 Terjärv, Skolan kl. 19.30	
1.12 Bennäs, Anderssensalen kl. 18.00	
2.12 Kronoby, Samlingshuset kl. 19.30	
3.12 Vörå, Norrvalla auditoriet kl. 19.30	
4.12 Smedsby, Kulturhuset kl. 19.30	
5.12 Pörtom, Uf Lokalen kl. 19.30	
6.12 Jakobstad, Schaumansalen kl. 15.00	
7.12 Kimito, Villa Landet kl. 19.30	
8.12 Ingå, Hembygdsgården kl. 18.00	

UR EVANGELIET

”Herre, när skul-le vi ha sett dig hungrig eller törstig eller hemlös eller naken eller sjuk eller i fängel-se och lämnat dig utan hjälp?”

Läs mera i
Matt. 25:31-46

OM HELGEN

Kyrkoårets slut

Domsöndagen, eller Kristi konungaväldes söndag, är kyrkoårets nyårsafton. Följande söndag börjar det nya kyrkoåret med ett rungande Hosianna, men innan dess summerar vi vad som varit.

Domsöndagen handar inte bara om tidens slut och Jesu återkomst utan också om hur vi lever här och nu. Den påminner oss om att vårt jordiska liv inte varar för evigt och att vi behöver ta vara på den tid vi har. Samtidigt handöar Domsöndagen inte bara om dom, utan också om förlåtelse och befrielse.

RUNT KNUTEN

”Mamma har så bråttom, klipp, klipp, klipp!”

Adventspyssel för he-la familjen i Matteus-kyrkan i Helsingfors lördag kl. 10-12.

Du är hjärtligt välkommen till
KRAN r.f.:s
höstseminarium med temat:

”Barndom i skuggan av alkoholmissbruk”

Föreläsare: Psykoterapeut Maria Pörfors

Tid: 26.11.2013 kl. 14-16.15

Plats: Balders lilla sal i Helsingfors, Alexandersgatan 12

Kaffeservering!

Vänligen anmäl dig via vår hemsida www.kran.fi

Arrangör: KRAN r.f.

i samarbete med Svenska studieccentralen

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi

Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

Kyrkliga annonser: 09 612 61550, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN HARRY HOLMBERG

ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Domsöndagen en dag att längta efter

DET ÄR HÖST. Livet vissnar och dör. Dagarna är korta och tunga moln bidrar till en riktig domedagsstämning. Så en dag blir det kallt och luften klarnar upp. Snön faller och det mörka landskapet blir vitt. Snön gör jorden ren och ny. Nja, ny blir den väl inte. Vår jord håller på att åldras i förtid. Vi håller på att förstöra vår jord. Jesaja skriver om en ny jord och en ny himmel. Ja, vi behöver verkligen en ny jord. Vi vet att jordens livstid är begränsad och en dag tar allting slut, vilket leder oss till domsöndagens tema: Kristi konungaväldes söndag. Domsöndagen handlar om Kristi återkomst.

Tänk att talet om domedagen har skrämt folk i alla tider så pass mycket att de missat själva poängen, att det är Jesus själv som ska komma tillbaka. Tänk vilken glädjens dag!

Så varför är vi då så rädda för den dagen? Jo, för att vi inte vet om vi är får eller getter. Är jag tillräckligt kristen? Duger jag på Domens dag? Har jag gjort tillräckligt? Har jag levat som jag borde? Har jag mitt namn i Livets bok?

OM DESSA FRÅGOR bekymrar oss, så har vi all anledning att vara oroliga. Den som är osäker på om han eller hon har sitt namn inskrivet i livets bok är illa ute. Då är det dags att tänka om snabbt! Vänd snabbt tillbaka till det du hörde i begynnelsen, som det står i inledningen till 1 Joh. Vad var det vi hörde vi i begynnelsen? Jo det rena evangeliet! När vi kom till tro på vår frälsare så var det inte genom någon som helst prestation från vår sida, utan Gud räckte oss en gåva. Vi fick bara ta emot.

När vi inser detta, så inser vi också att kristendomen inte på en enda punkt handlar om oss. Den handlar inte om våra prestationer, hur ofta vi går i kyrkan, hur djupa teologiska kunskaper vi har, hur fint vi predikar ... Kristendomen handlar uteslutande om Jesus Kristus.

När vi frågar oss om vi har våra namn inskrivna i Livets bok, så handlar det inte om våra prestationer, utan vad Jesus gjorde för oss. Det var en hundra procentig prestation och behöver inte kompletteras eller förstärkas på något sätt. Den som förlitar sig på det kan också räkna med att ha sitt namn i Livets bok.

När vi kommer till insikt om att vi behöver Jesus i våra liv, och att han redan gjort allt för oss, då kommer också Domedagen att bli en glädjens dag som vi alla borde längta till redan nu!

Harry Holmberg är kaplan i Nykarleby församling.

#bönetwitter

”Jesus, inför dig ska vi alla samlas en dag. Hjälp oss att leva så som du vill, så att vi i trygghet kan längta till den dagen. Låt oss få leva i evighet tillsammans med dig. Vi ber i ditt namn.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Dan. 7:9-10, 13-14

ANDRA LÄSNINGEN
2 Thess. 1:3-10

EVANGELIUM
Matt. 25:31-46

Domsöndagen, Kristi konungaväldes söndag. Temat är ”Kristus, Herre över allting”.

PSALMFÖRSLAG

139, 143, 327, 140, 224 (N), 164.

Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

HARRY HOLMBERG

bor i Nykarleby. Han är präst, certifierad handledare i sorgebearbetning och utbildad i krishantering. Han är gift och har fyra barn, varav tre är vuxna.

Till fritidsintressena hör hundar och idrott. För tillfället har han två egna hundar, en labrador och en border collie. Harry Holmberg är elitmotionär i friidrott och har som målsättning att ta medalj i sprint på veteranernas FM och NM nästa år. Efter det är siktet inställt på VM.

KALENDERN 22-28.11

DOMPROSTERIET

BORGÅ LÖRDAG 23.11
KL. 18: MUSIK I BORGÅ DOMKYRKA Studentkören Pedavoces från Vasa
SÖNDAG 24.11
KL. 10: GUDSTJÄNST I KULLO BY-KYRKA

Wilén, Helenelund
KL. 12: HÖGMÄSSA I BORGÅ DOMKYRKA.
Smeds, Eisentraut-Söderström, Helenelund, Runebergskören, Kristina Kunttus gudstjänstgrupp medverkar. Veteransöndagen. Kollekt:
KL. 15: FEST FÖR 10-ÅRINGAR på UV, Ungdomsvåningen, Fontell, Wilén

KL. 18: MÄSSA I C-DUR AV MOZART I LOVISA KYRKA
Östra Nylands kyrkosångskrets, Lovisa -kören och OmaOrchestra

LAPTRÄSK

Sö 24.11 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Camilla Wiksten-Rönnebacka. Konfirmanderna medverkar. Konfirmanderna samlas 11.30 i kyrkan och efter högmässan till kl. 15 i församlingshemmet.
Sö 24.11 kl. 18: Konsert i Lovisa kyrka med Kyrkosångskretsen. Cantando medverkar.

To 28.11 kl. 9: Skolgudstjänst i kyrkan, Stina Lindgård, Camilla Wiksten-Rönnebacka.
To 28.11 kl. 18.30: Tjejgruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos, Stina Lindgård.

Sö 1.12 kl. 12: Första advent. Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Rita Bergman, Cantando medverkar.
KOM MED PÅ RESA TILL ISRAEL 17-24.3.2014: Vi besöker bl.a. Jerusalem, Betlehem, Döda havet, Masadaklippan, Kafarnaum, Bergspredikans berg, Tiberias, Nasaret... Halvpension, del i dubbelrum, all guidning, inträden, en lunch, egen buss. Guide Stefan Kogeus, bosatt sedan länge i Israel. Reseledare: Stina Lindgård. Pris: 1620 euro. Frågor eller om du vill anmäla dig: Ring Stina (050 382 7524).

LILJENDAL

Cellis: lö 23.11 kl 18 på Mariagården
Högmässa: sö 24.11 kl 10 i Sävträsk kapell. HD/AJ
Vuxen-Barngruppen: ti 26.11 kl 10 på Kantorsgården
Skriftskolan: ti 26.11 kl 15-17 skribalektioner på Mariagården

LOVISA

Gudstjänst: sö 24.11 kl 12 i kyrkan, Blom, Tollander
Vinterskribans lektion: sö 24.11 kl 12-16.30
Konsert med Kyrkosångskretsen och Lovisakören: sö 24.11 kl 18 i kyrkan
Bisagruppen: må 25.11 kl 18 i Vesperhemmet, Heb 5-6
Pensionärerna: ti 26.11 kl 13 i församlingsgården: Författarbesök Kjell Lindblad
Morgonkaffe: to 28.11 kl 8.30 i Tikva

Barnens adventskyrka: to 28.11 kl 9.30 i kyrkan, Kaustell, Lönnroth

PERNÄ

Bagnäs-Tervik diakonikretsens julbasar: sö 24.11 kl. 13.00 i Tervik ungdomslokal, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Taizémässa: sö 24.11 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Pensionärssamling: to 28.11 kl. 12.00 i Sarvsalö Bygården, Paula Jokinen.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Ola Byfält, Anders Ekberg. Kaffé i kyrkan.
N Paipis bykyrka: Sö kl 10 mässa Byfält, Ekberg.
KakaoClubben: Fr kl 9.30 i Kyrkoby församl.hem.
KUUS lördagssamling: Lö kl 18 på Prästgården.
Kungens klubb: Må kl 15:30, Kyrkoby församl. hem.
Box Missionskretsens missionsauktion: Må kl 18:30 i Bykyrkan Tabor, Grönkullav. 142. Inledn. Charlotte Steffansson
Äldre i Söderkulla: On kl 13, Söderkulla församlingssal. Katja Korpi, Lauri Palin.
Hjälpedarutbildning: On kl 16, Prästgården. Kjell Lönnqvist, Patrik Frisk.
Träff för närståendevårdare: Fr 29.11 kl 13-15 i Prästgården. Tvåspråkig, anmälan inte nödvändig. Ann-Christine Wiik, Ulla-Majja Järvio.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 22.11
kl. 10-11.30: Familjeträff i Hörnan. Högbergsgatan 10, ingång via gården. Ollberg.
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Frivillig avgift. Välkommen på en kort middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 24.11
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Terho, Böckerman. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Terho, Löfman. Svenska Oratoriekören. Kyrkkaffe.
Må 25.11
kl. 10-11.30: Tomas familjeträff. Tomas kyrka. Rönnv. 16. Frände.
kl. 11: Cellträff i S:t Jacobs kyrka. Gertrud Strandén.
Ti 26.11
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan.
kl. 13: Träffpunkt för seniorer & daglediga. Högbergsgatan 10 E, vän 2. Carola Salo-Back talar om mission i Taiwan. Ray, Böckerman
On 27.11
kl. 14: Diakoniträffen i S:t Jacobs kyrka. Salenius.
kl. 15: Mariakretsen i Tomas kyrka. Frände.
kl. 18: Kvällsmässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.
To 28.11
kl. 19-21: Regnbågscafé i Hörnan. Kvällens gäst Juha-Pekka Hippi (ordf. Seta) Ray.
Julutfärd till Nådendal 19.12.2013.
Program: besök hos Mariadött-

rarna där vi får uppleva deras julkrubba. Guidad rundtur i Nådendal. Julmiddag. Start kl. 9 från Kiasma, retur senast kl. 19. Pris: 30€. Anmälan till Barbro Ollberg senast 29.11 t. 09-23407704. I första hand är resan för Johannes församlings medlemmar.
Middagsbön i Johanneskyrkan må-fr kl. 12

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Nästa Matteusbilaga kommer ut 28.11.
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Fr 22.11 kl. 19-21: samling för män (2 vän). Mikael Forsblom: Dopets nåd. Diskussionskväll.
Lö 23.11 kl. 10-12: adventspyssel för hela familjen i Matteussalen (2vän). Möjlighet att pyssla julklappar till släktingar eller dekorationer till hemmet. Frivillig materialavgift. Kom med hela familjen, med en kompis eller på egen hand. Församlingens hjälpredare finns på plats för att hjälpa till när det behövs.
Lö 23.11 kl. 10 - 10.45: Klapp & klang (9 mån-4 år med vuxen) med Anna Brummer(2 vän). Ingen anm.
Sö 24.11 kl. 12: högm, söndags-skola, kyrkkaffe.
Sö 24.11 kl. 15: Mässa med Fridsföreningen i södra Finland (tvåspr.), kaffeservering.
Sö 24.11 kl. 18: Människa kom fram mässa med Stefan Myrskog. Mässa med mycket musik. Kyrkfika efteråt.
Må 25.11 kl. 18: samlas kvinnor mitt i livet (2 vän), ingång via kansliet.
To 28.11 kl. 13: torsdagsträffen, Hallvar (2 vän). En grupp för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
fr 22.11:
- **kl. 10 Babyrytmik:** i Månsas kyrka. Babyrytmik för de allra minsta. Kaffé och smörgås efteråt. Ledare är Liisa Ahlberg.
- **kl. 10 Musiklek:** i Hagasalen. För 0-5 åringar med förälder. Kaffé och smörgås. Ledare är Sussi Leskinen.
sö 24.11:
- **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka. Thylin. Ahlberg.
- **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka. Boris Sandberg: predikant, Halvar Sandell: liturg. Peter Hilli: kantor.
- **kl. 15.30 Puls-gudstjänst:** Vespervägen 12 A, 2:a vän. Björk.
ti 26.11:
- **kl. 10 Musiklek:** i Malms kyrka. För 0-5 åringar med förälder. Kaffé och smörgås. Ledare är Sussi Leskinen.
- **kl. 13 Dagscafé:** i Månsas kyrka. Samling för dagslediga. Andakt, program, samtal, kaffé. Bodil och Halvar Sandell.
- **kl. 19 Förbön och tack:** i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Ulla-Christina Sjöman, Ronny Thylin, Liisa Ahlberg.
on 27.11:
- **kl. 17 Barnfamiljernas julfest:** i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12, 3:e vän. Välkommen på barnfamiljernas julfest - en rolig stund

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 22.11 Patrik Hellström, Vasa
Lö 23.11 8.53 Familjeandakt. Frälsar-
 kransen med Henna Liljeström (repris
 från 19.5.2007). **Må** 25.11 Maria Repo-
 Rostedt, Helsingfors **Ti** 26.11 Raimo
 Mattsson, Åbo (repris från 8.4.2011)
Ons 27.11 Barbro Pörfors, Kvevlax
To 28.11 Monica Heikel-Nyberg, Gran-
 kulla (repris från 17.8.2010).

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 22.11 Catarina Olin, Sundom **Lö**
 23.11 17.58 Ett ord inför helgen, Tölö
 kyrka i Helsingfors. **Sö** 24.11 Markus
 Ventin, Kronoby **Må** 25.11 Margareta
 Puiras, Ekenäs (repris från 24.1.2012)
Ti 26.11 Mikael Sundkvist, Helsing-
 fors **Ons** 27.11 Anders Hamberg, Åbo
To 28.11 Bibelstudium över Första Jo-
 hannesbrevet med Stig-Olof Fern-
 ström.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 24.11 Gudstjänst med Helsingfors
 svenska metodistförsamling.
 Predikant och gudstjänstledare:
 Kaikka Växby. Organist och körleda-
 re: Luut Klaver. Kör: Pro Christo. Bi-
 belläsare: Veronica Kronlund.

VEGA

HIMLALIV

Om vänskap

Med en nära vän kan man
 prova tanken som inte ännu
 är färdigtänkt utan att den
 andra tror att man har blivit
 knäpp. Himlaliv med **Johan-
 na Berts** och **Cecilia Aminne**.
 Yle Fem **sö** 24.11.kl. 20.30,
 repris **ti** 26.11 kl. 16.55.

för alla familjer i församlingen och
 samtidigt terminsavslutning för
 musikleken. Ta med hela familjen
 och kom in i julstämningen genom
 att dansa, sjunga och släppa loss.
 Barnen får gärna klä ut sig till något
 djur och hälsa på Jesus i stallet. Vi
 bjuder på något ätbart.
to 28.11:
 – **kl. 13.30** Bibelettermiddag i Ha-
 gasalen, Vespervägen 12 A, med
 Stig-Olof Fernström.

HELSEFORS PROSTERI

Människa – kom fram!

Helsingfors svenska ev.luth.
 församlingar inbjuder att fira en
 gemensam musikmässa skriven av
 Stefan Myrskog, som även med-
 verkar. Mässan heter ”Människa
 – kom fram!” Mässan firas i Mat-
 teuskyrkan söndag 24.11 kl. 18.00.
 Gott fika och god gemenskap utlo-
 vas också. Välkommen!
**Skriftskola för funktionshindrade
 personer:** (i Helsingforsregionen)
 på Lärkkulla stiftsgård 3–8.6.2014
 födda 1999 eller tidigare. Ansvariga
 är omsorgspastor Ben Thilmanoch
 diakonissan Kristina Jansson-
 Saarela. Första skriftskolträffen i
 januari nästa år. Anmälningar mot-
 tas av Kristina Jansson-Saarela tfn
 09–23402540. E-post: kristina.
 jansson-saarela(at)evl.fi.

Leva och lära- gruppen:

samlas på Församlingarnas hus,
 Tredje linjen 22, den 17.12 (kl 13–15
 i rum Ekelund). Vi samtalar och
 gör collage, pysslar med pärlor,
 diskuterar böcker osv. Kaffé/saft
 paus och andakt ingår, träffen är
 avgiftsfri. Ledare är Ulla Gripenberg
 och Kristina Jansson-Saarela, som
 är kontaktperson, tfn 09 2340
 2540, e-post: kristina.jansson-
 saarela@evl.fi

**Kampens kapells öppethållningsti-
 der:** Kampens kapell är öppet var-
 dagar 7–20 och veckoslut 10–18.
Församlingarnas samtalstjänst:
 dejourerar på tfn 01019–0072 (från
 utlandet +358 1019 0072) varje
 kväll kl.20–24. En webbaserad
 hjälptjänst finns på adressen
 http://evl.fi/natjour
 Användaren behöver inte uppge
 namn, e-postadress eller andra
 uppgifter som kan leda till identi-
 fiering utan väljer själv en signatur
 och ett lösenord. Ring eller skriv
 när Du behöver stöd!

DEUTSCHE GEMEINDE

So 24.11. um 11 Uhr: Gottesdienst
 zum Ewigkeitssonntag (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

**Högmässor sö 24.11. Domsön-
 dagen:**
 Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl.
 12.15. Jäntti, Bengts, Malmgren.
 Psalmmässa. EsVoces, Kråksången
 och en brassorkester medverkar.
 Kyrkkaffe i församlingsgården.
 Olars kyrka, finska sidan, Olars-
 bäcken 4, kl. 10 tvåspråkig guds-
 tjänst. Närstående vårdarnas kyrk-
 helg. Kyrkkaffe: hälsningstal av Stig
 Kankkonen, festtal av Elisabeth
 Rehn. Arr. Olarin seurakunta. Be-
 höver du transport? Anmäl dig to
 21.11, Bea Karlemo, 040 531 0828.
Braskväll för kvinnor: Mataskär,
 internatet, to 21.11 kl. 18.30. Gäst:
 hembygdskorsaren Sigbritt Back-
 man.
**Musikinstitutet Kungsvägens ljus-
 konsert:** Esbo domkyrka **sö** 24.11
 kl. 18. Musikinstitutet Kungsvägens
 blåsorkester.

**Esbo Arbis Kammarkör sjunger in
 advent:** Köklax kapell, Handels-
 backen 1, to 28.11 kl. 19. Dirigent
 Timo-Juhani Kyllönen. Fritt inträde.
**Lördagskaffe för utvecklingshäm-
 made:** Karabacka kapell, Kara-
 backav. 12, lö 23.11 kl. 15–16.30,
 Heikkinen.
**Samtalsgruppen Livsmod i varda-
 gen:** Vita huset, Prästgårdsgr. 1, må
 25.11 kl. 15–16.30, Heikkinen.
**Kretsar för pensionärer och dag-
 lediga kl. 13–15:** Köklax kapell ti
 26.11, Karabacka kapell to 28.11.

GRANKULLA

To 21.11 kl 10 Samtal kring tro: i övre
 brasrummet.
Kl 10.30 Förbön med lovsång: i övre
 brasrummet.
Kl 16 Må-bra kväll för mammorna:
 i Sebastos.
Kl 19–21 Faceboock mottagning:
 Daniel Nyberg.
**Lö 23.11 kl 12.30 –15.30 Hela fa-
 miljens- skapa tillsammans dag:**
 i dagklubben, Yvonne Fransman,
 Karin Nordberg.
Sö 24.11 kl 12 Högmässa: med kon-
 firmandstart, Ulrik Sandell, Carola
 Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo,
 Daniel Nyberg, Catherine Granlund.
 Kaffé i övre salen.
Ti 26.11 kl 9.30 Familjelyktan: i
 Sebastos.
Kl 9.30– 11 Diakonimottagning: och
 bröddutdelning.
Kl 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp:
 i Sebastos.
Kl 18 Damkören Grazia: i övre salen.
**On 27.11 kl 13.30 Kyrkosyören-
 ingen:** i övre brasrummet.
Kl 17.30 Mammornas smyckeskväll:
 i dagklubben.
To 28.11 kl 10 Samtal kring tro: i
 övre brasrummet.
Kl 10.30 Förbön med lovsång: i övre
 brasrummet.
Kl 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Ca-
 rola Tonberg-Skogström.
Kl 19–21 Faceboock mottagning:
 Daniel Nyberg.

KYRKLÄTT

Konsert i Haapajärvi kyrka: lö
 23.11 kl. 15. Medverkande: Susann
 Joki, sång; Karuby skolas kör; An-
 ton Kukkonen, cello; Mikaelikören;
 Kerstin och Per-Olof Munck, sång
 med ack.; Hanna Noro, flöjt; Hen-
 rico Stewen, orgel; Ina Söderlund,
 violin; biskop Björn Vikström, an-
 dakt. Fritt inträde!
Biskopsvisitationens högmässa:
 sö 24.11 kl.12 i Kyrkslätt kyrka.
 Predikan av biskop Björn Vik-
 ström. Kyrkslätt kammarkör
 medverkar. Hjärtligt välkomna!
**Visitationstämman efter högmäs-
 san:** sö 24.11 i församlingshem-
 met. Lunch och kaffeservering.
 Alla församlingsmedlemmar är
 hjärtligt välkomna att diskutera
 med biskopen!
**Seniorgruppen - samtalsgrupp
 för män:** må 25.11 kl. 13.30–15.00
 på Mikaeligården i Hindersby,
 Doktorstegen 5. Diskussion kring
 aktuella ämnen. Info: Birgitta Lin-
 dell tel. 040 376 1489.
Sång och bön: må 25.11 kl. 18.30 i
 koret i Kyrkslätt kyrka.
Tovnings- och litteraturgruppen:
 ti 26.11 kl. 17 i Oasen.
Adventsbasar: lö 30.11 kl. 10–13 i
 församlingshemmet tillsammans
 med den finska församlingen.
 Medlemmar från vänförsamlingen
 Harju Risti i Estland och deras
 kyrkoherde Annika Laats är också
 på besök i Kyrkslätt och säljer
 estniska produkter på basaren. Till
 försäljning finns bakverk, honung,
 handarbeten m.m. Våfflor, lunch

och kaffeförsäljning. Lotteri.
**Kyrkoherdeämbetets tfn (09)
 8050 8292:** Epost kyrkslatts.
 svenska.forsamling@evl.fi
Mera info på:
 www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Lö 23.11: Brahe Djäknar och
 Florakören bjuder på konsert i
 Alexanders kyrkan kl 18
Sö 24.11: Gudstjänst kl 10.30 i
 Pyynikki församlingshem, Eimer
 Wasström och Paula Sirén
Ti 26.11: Mammor, pappor o barn
 kl 10 SvG
Ti 26.11: Tisdagsklubben SvG kl
 13.30–14.30 och kl 14.30–15.30
Ons 27.11: Diakonikretsen kl 13
 SvH, snart är det advent – med
 kyrkoherden

VANDA

Familjecafé: fre 22.11 kl. 10–12 i
 Dickursby kyrkas konferensutrym-
 men, Stationsvägen 12 B.
Julpyssel: lö 23.11 kl. 10–13 i Ba-
 garstugan. Församlingen bjuder på
 materialet och servering.
Högmässa: domsöndagen 24.11
 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars.
 M.Fagerudd, I. Hokkanen.
Högmässa: domsöndagen 24.11 kl.
 12 i S:t Martins kapell. M.Fagerudd,
 I.Hokkanen.
Familjecafé: må 25.11 kl. 9.30–11.30
 i Myrbacka kyrka i samarbete med
 Folkhälsan.
Foibe pensionärskrets: samlas
 må 25.11 kl. 14 i Foibe servicehus,
 brasrummet.
Sjösök diakonikrets: samlas ti
 26.11 kl. 13 hos Ilse Lindberg.
ViAnda-kören: övar ti 26.11 kl.
 13.30 på Helsinggård i Dickursby.
Allsång: på Folkhälsanhuset ons
 27.11 kl. 14 med Gunnar Weckström
 och Nina Fogelberg.
Missionskväll: on 27.11 kl. 18 i
 Håkansböle kyrka, brasrummet.
 Jakob Ventin från SLEF berättar om
 Kenyamismissionen och vår missionär
 Rut Åbacka. Andakt Kaj Andersson.
**Sottungsby-Håkansböle pensio-
 närskrets:** samlas to 28.11 kl. 13 i
 Håkansböle kyrka.
Församlingens julfest: hålls sö 8.12
 i Prostgården efter högmässan.
 Traditionell julmat, kaffe, program
 med allsång.
 Anmälan till pastorskansliet senast
 29.11 per tfn 09– 830 6262 eller
 per e-post till vandasvenska@evl.fi

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö 24.11 kl. 13: gudstjänst i Elsa
 Tenhonen/Sofia Lindroos.

EKENÄS

”Jazzalmer”: to 21.11 kl.19 i förs.h.
 N. Burgmann (piano), K. Wikström
 (bas), N. Bagge (trummor), J. Ed-
 ström (trumpet).
Konsert: fr 22.11 kl. 19.30 i Eke-
 näs kyrka, H. Nyberg, T. Lundin,
 H.Åberg, T. Enroths orkester. Bilj.
 v. dörren.
Högmässa: sö 24.11 kl. 10 i Ekenäs
 kyrka, M. Cleve, T. Nordström.
Adventskonsert: sö 24.11 kl. 18
 i Ekenäs kyrka, Akademiska
 Damkören Lyrn. Progr. 12/8 € v.
 dörren.
Konsert: to 28.11 kl.19 i Ekenäs
 kyrka. ”Operajul” – Nationalo-
 peran på turné med solister,
 orkester och barnkör. Dir. Kurt
 Kopeccky. Bilj. v. dörren. Förköp:
 www.lippu.fi
**Se hela annonsen i VN samt på
 www.ekenasforsamling.fi**

HANGÖ

**To 21.11 Psalmafton i Lappvik kyrka
 kl. 18.:** A–S. Nylund, R. Näse.
To 21.11 ”Karaträff” kl. 18–21: i för-
 samlingshemmets brasrum, Parkg.
 7. Samtal o samvaro i bastun o kring
 brasan. Ta med egen handduk.
Sö 24.11 Högmässa: i kyrkan kl. 12,
 A–S. Nylund, M. Lasonen
On 27.11 Sorgegruppen träffas: kl.
 17.30 i församlingshemmet, Parkg.
 7. Om du inte kunde vara med för-
 sta gången går det bra att komma
 nu ännu. Info ger Ann-Sofi Nylund
 tel: 040–5967022.

INGÅ

Fre 22.11 kl 18–20: ungdomshuset
 öppet. Björklund-Sjöholm, Wes-
 terlund.
Sö 24.11, Domsöndagen: hög-
 mässa i Ingå kyrka. Hellsten, Gus-
 tafsson Burgmann
To 28.11: familjecafé i försam-
 lingshemmets källare. Eklund,
 Lindström.
Stort TACK! Diakoniförsäljningen
 inbringade 480,55 €. **Verksamhet på finska:**
To 21.11 klo19: Nikolausmessu In-
 koon kirkossa.
Tii 26.11 klo 13.00: laulupiiri seura-
 kuntasalissa.
Tii 26.11 klo 17.30: varhaisnuorten
 kerho Rantatiellä.
Ke 27.11 klo 16.45: rukouspiiri
 Bläckhornetissa.
Ke 27.11 klo 18.00: raamattupiiri
 Bläckhornetissa

KARIS

Högmässa: Sö 24.11 kl. 10 i S:ta
 Katarina kyrka.
OBS! Ingen högmässa i Svartå:
 Sö 24.11
Tisdagens mission: Ti 26.11 kl. 14 i
 Servicehuset.

SJUNDEÅ

Basar med café i Capella: lö 23.11
 kl. 10–13. Välkommen!
Mässa: sö 24.11 kl. 12 i kyrkan,
 Maria Venhola, Pami Karvonen.
**Tvåspråkiga gruppen för mental
 hälsa:** ti 26.11 obs! kl. 14 i Capella,
 Gun Venäläinen 040 533 6946.
Kyrkobörderna: ti 26.11 kl. 16 i för-
 samlingshemmet. Maria Venhola,
 Gun Venäläinen.
**Konsert med Barnkören och Vox-
 Mix:** ons 27.11 kl. 18 i kyrkan. Fritt
 inträde, programblad 5 €. **Sångstunden:**
 to 28.11 kl. 10 i Ca-
 pella, Gun Venäläinen, Ros-Mari
 Andberg.
Bönegruppen: to 28.11 kl. 18 i Ca-
 pella, Gun Venäläinen.

SNAPPERTUNA

to 21.11 kl 18–21: Ungdomskväll i
 Langansböle
to 21.11 kl 19: övar kören i präst-
 gården
sö 24.11 kl 12: gudstjänst med Tom
 Bergman och Pia Nygård
ti 26.11 kl 9.30–11: familjekafé i
 Langansböle
on 27.11 kl 16: barnklubb i
 Langansböle
to 28.11 kl 18–21: ungdomskväll i
 Langansböle
to 28.11 kl 19: kören övar i präst-
 gården
sö 1.12 kl 13: gudstjänst, skolans
 lucia medverkar. Efter gudstjäns-
 ten är det Julmarknad i byn. Präst-
 gården är öppen och vi bjuder på
 kaffe och jultårta, frivillig avgift

TENALA

Sö 24.11 kl. 18: kvällsmässa, Mo-
 nica Cleve/Sofia Lindroos.
Ti 26.11 kl. 13: missionskretsen i
 församlingshemmet.

ESBO STIFT

LOJO

Måndagar övar församlingens kör:
 i Virkyr kyrka kl. 17.30–19.00. I led-
 ning av Katja Wiklund.
Sö 1.12. kl 13.00: Första advents
 högmässa i Lojo kyrka. Svenska
 föreningen i Lojo medverkar. Gröt-
 fest i Äsvalla efter mässan. Kyrktaxi.
Ti 3.12. kl 13.30: Svenska kret-
 sen samlas i Virkyr kyrka. Raimo
 Kuismänen, Mari Nurmi och Timo
 Saario.
**Vid behov av taxi till gudstjänst,
 mässa eller svenska kretsen:** kon-
 takta chauffören Marko Kytölä tel
 040 546 5549 senast dagen innan.
 Taxin kostar 5,00€ tur och retur.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Sö 24.11. kl 10: Högmässa i kyrkan,
 Backström, Ollila. Predikan av Jussi
 Meriluoto.
On 27.11. kl 18: Veckomässa i kyrkan,
 Grönqvist, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 24.11. kl 11: Psalmgudstjänst med
 Birgitta Sarelin
Houtskär kapellförsamling:
Sö 24.11. kl 11: Gudstjänst i kyrkan,
 Heikkilä, Heikkilä.
Inio kapellförsamling:
Sö 24.11. kl 11: Gudstjänst i kyrkan,
 Vuola.

ÅBO

to. 21.11. kl. 9.30–11 Familjecafé i Aurelia
 (2 vän.)
kl. 19 Metallmässa i Domkyrkan, Bäck
 (pred), Portin (lit).
lö. 23.11. kl. 12–13.30 Kyrkans barn-
 timme (4 år –) i Aurelia (2 vän.)
sö. 24.11. kl. 18 Gospelmässa i Hen-
 rikskyrkan, Bäck (pred), Öhman (lit),
 Forsman, Danielsson. Deltagarna från
 gudsheligen och gudstjänstgrupp nr.
 6 medverkar. Kyrkkaffe efter mässan.
 Gospelmässan radieras.
må. 25.11. kl. 14 Missionskretsen samlas
 i Aurelia (3 vän.)
ti. 26.11. kl. 18 Lovsång och förbön i
 Aurelia (1 vän.) Mikael Lindfelt ”Tacka
 Herren Kristus Herre över allting”
ons. 27.11. kl. 10–12 Familjecafé i Papin-
 holma församlingshem.
kl. 11 Förbönsgrupp i Aurelia (3 vän.)
kl. 12 Frukostklubben på Svenska Klub-
 ben (Aurang. 1), Nils G Holm ”När glöden
 falnar. Från extasism till stagnation i
 religiösa rörelser”
kl. 13–15 Café Orchidé i Aurelia (1 vän.)
 Hanna Östman berättar om sin fotogra-
 fästställning ”FÖRÄNDRING”
kl. 18 Veckomässa i Aurelia, Westergård.
kl. 19 Tystmeditation i Aurelia (1 vän.)
to. 28.11. kl. 9.30–11 Familjecafé i Aurelia
 (2 vän.)
**Hanna Östmans fotografiutställning
 ”FÖRÄNDRING”:** i Aurelia (1 vän.). Alla
 intäkter går till Kyrkans Utlandshjälp
 insamling för Syrien. Utställningen är
 öppen må. 13–16, ons. 15–18 och to. 12–
 15 fram till 6.12. (inte 25.11)

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

24.11 Högmässa: i Hammarlands kyrka kl
 12. Mårten Andersson, Carl Micael Dan.
Bibliodrama: 24.11 kl 15–18 i S:t Olofs-
 gården, Jomala

JOMALA

Sön 24.11 kl. 11: Högmässa Erickson,
 Hansen, Flera Röstler.
Ons 27.11 kl. 19: Julkonsert arr. Lions Club
Tors 28.11 kl. 10–16: Pyssel för alla.

MARIEHAMN

23.11 Katolskmässa: kl. 10 på Margare-
 tagården.
Barockkonsert: kl. 18 i S:t Görans, Judit
 Deäki – cembalo, Klas Edvall – cello.
24.11 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, K.
 Danielsson, J Deäki, Klas Edvall – cello.
27.11 Morgonmässa: kl. 11 i S:t Görans, K
 Danielsson, G Karlsson.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.
www.mariehamn.evl.ax

SUND-VÅRDÖ

Söndag 24.11 kl. 11.00: Högmässa i
 Sunds kyrka. Juanita Fagerholm-Urch,
 Katarina Gåddnäs, Benita Muukkonen.
 Dan Eriksson, nyckelharp.
 Kyrkkaffe i församlingshemmet.
http://sund-var doforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 21/11 19.00: Auktion i Molpe bykyrka.
 Bakverk, handarbeten m.m. säljs till
 förmån för bykyrkans renovering. Mäk-
 lare: Lasse Krook. Andakt och info, Guy
 Kronqvist. Lotteri och servering.
Fre 22/11 19.00: Karasamling i Försam-
 lingshemmet. Gäst: Ture Huhtamäki.
Lö 23/11 14.00: Pysselcafé för Nordko-
 rea i Församlingshemmet.
Sö 24/11 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Cay-
 Håkan Englund och Deseré Granholm.
 Kyrkkaffe till förmån för missionen.
Må 25/11 16.00: Bibelstudie och böne-
 gruppen i Församlingshemmet.
Ti 26/11: Harrström sjömansmissions-
 syförening hos Alice Grönlund.
On 27/11 13.00: Silvergruppen i Försam-
 lingshemmet. Kent Wägar visar video
 från Kenya. Sånggrupp uppträder.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenska församling.fi

Församlingsafton: lö 23.11 kl 19 i K.stads
 förs.hem, Mika Helander, J Martikainen
 m.fl., sångprogram
Gudstjänst: sö 24.11 kl 10 i Lappfjärd,
 Eklöf, Martikainen
Högmässa: sö 24.11 kl 18 i Sideby, Eklöf,
 Nilsson, prosteriets kantorer och sång-
 are medv. Kyrkkaffe. Efteråt prosteriets
 kyrkosångskrets årsmöte
Möte: sö 24.11 kl 19 i Dagsmark bönehus,
 Bror-Erik Wikström
Kvinnogrupp: to 28.11 kl 18 i Sideby,
 Långviksvägen 2 A 3

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Kyrkan: Domsöndagen 24.11 kl 10 Hög-
 mässa Lassus, Lindén, S:ta Maria för-
 samlingskör. Lö 23.11 kl 18 ”Kvällsmusik
 i S:ta Maria”. Sö 24.11 kl 18 Förbön och
 lovsång.
Församlingshemmet: to 21.11 kl 14 Fest
 för årets 70 och 75 åringar. Må 25.11 kl
 18.30 Samtalskväll ”Lekmännens upp-
 gifter i församlingen”
Töjby bykyrka: sö 24.11 kl 14 Högmässa
 Lassus, Lindén.
Luthergården: lö 23.11 kl 19 Konsert med
 Emilia Enlund och vänner. Må 25.11 kl 13

KAMMARORKESTER OCH ELEVER

Adventskonsert i Kronoby

Malin Storbjörks nuvarande och tidigare elever i Ådalens högstadium och Kronoby gymnasium ger en adventskonsert i Kronoby kyrka den 29 november klockan 19. I konserten, som bandas för teve och radio, medverkar förutom skolornas körer och olika ensembler som uppstått under årens gång också Mellersta Österbottens Kammarorkester.

KORSHOLM

Gudstjänst: domsöndagen kl 10 i kyrkan, Lindblom, Nordqvist–Källström, vinterkonfirmanderna medv, kyrkkaffe i församlingshemmet.
Öppen dagklubb: må kl 9.30 i Singsby.
Festhögmässa: 1 sönd i advent med anledning av kyrkans 150-års jubileum, predikan hålls av Per–Erik Örn, liturg Berndt Berg, A–C Nordqvist–Källström, S Westerlund, församlingens körer och orkestrar medv, efter högmässan jubileumsfest i församlingshemmet. Kyrktaxin trafikerar.

KVEVLAX

Andakt på Funisgården: to kl 14, Östman.
C.S. Lewis–träff: to kl 18.30 i ds, "Caspiän, prins av Narnia", Ingmar Rönn.
Auktion för missionen o ungdomsarbetet: fr kl.18.30 i Kuni bönehus. Förs. av handarbete, grönsaker, hembakat, m.m. Lotteri o servering. Välkommen!
Högmässa: sö kl 10, Lundström, Andrén.
Ekumenisk bön: må kl 9 i Krubban.
Bön för bygden: må kl 19 i Elim.
Obs! Kansliet stängt: hela onsdagen.
Öppet hus för tonåringar: on kl 18–21 i Fyren.
Karakaffe: to kl 9.15 i ds.

MALAX

Gudstjänst: sö 24.11 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Katri Lax.
Julkonsert: sö 24.11 kl 14 i kyrkan. Kristoffer Streng, Sarah Nedergård, Robert Granholm, Elsa Sandås, Petter Sandås, Julia Lövdahl och Yngve Lithén medverkar. Arr. Vasabygdens Marthadistrikt och Folkhälsan i Korsholm. Pris: 20 €/10 € barn.
Missionsauktion: ti 26.11 kl 18.30 i KH. Gåvor mottas med tacksamhet! Målare: Folke Forsberg.
Sångarna: övar on 27.11 kl 12 i FH.
Julkör: för alla sångintresserade, övar 28.11, 5.12 och 12.12 kl 18 i KH, inför första advent och De vackraste julsångerna. Servering.
Skolornas adventskyrka: fre 29.11 kl 9 i kyrkan.
Daghemmens och Dagmammornas adventskyrka: fre 29.11 kl 9.45 i kyrkan.
Lördagsfrukost: lö 30.11 kl 10 i Sockenstugan. Loppis kl 10–13.
Dagklubben: Om ni har barn som vill börja i Dagklubben på vinterterminen, skall ni anmäla senast 15.12 till barnledare Pia, pia.norrgard–sillanpaa@evl.fi eller tel. 050–441 8292.

PETALAX

Samling för pensionärer och daglediga: fr 22.11 kl 12.30 Gäst: Dorothy Røj. Björklund, Brunell, Kontakten, servering, taxi
Gudstjänst: sö 24.11 kl 11 Björklund, Brunell

REPLÖT

Högmässa: i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh.
Gudstjänst: i Björkö kl. 12.30. Kaski, Wargh.
Småbarnens julkyrka: i Replot to 28.11. kl. 9.30. Glenn Kaski, Michael Warg. Efteråt saft och pepparkaka på kyrkbacken.
Adventsfest på Ålskathemmet med traditionellt julbord: ti 3.12 kl. 13, Glenn Kaski, Michael Wargh. Avgift: julbord, 17 €. Anmälan om deltagande och behov av kyrktaxi (3€) till pastorskansliet tel.3520005 el diakoniarbetare Marie–Louise Örn tel. 044–3520156 senast fre 29.11.2013 kl. 12.00.

SOLF

Högmässa sö: kl. 18 (obs tiden), Ann–Mari Audas–Willman, Patrik Vidjeskog.
Måndagssamlingens auktion: må kl. 19 i församlingshemmet. Kom och ropa in bakverk, handarbeten och annat smått och gott! Servering.
Konsert: on kl. 19 i kyrkan, Cantate Domino – Ljus i höstmörkret, Vo–kalensemblen Röstler, dirigent Maria Timoshenko. Inträde med program och texter 15 €.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Missionslunch: lö 23.11 kl. 11.30–13.30 i stora förs.salen, Skolhusg. 28. Missionsinfo, försälj. lotteri, barnhörna. Andakt Gunnar Särs. Pris 8€/vuxna, 4€/barn, barn under 4år gratis.
Bön o lovsångskväll: lö 23.11 kl. 18 i Kryptan. Undervisning, gemenskap o kvällsté.
Ökenmässa: sö kl. 13, Gunnar Särs, Siv Jern, Trefaldighetskyrkans kör, dir. Mikael Heikilä.
Morgonbön: to 28.11 kl. 9, Gunnar Särs, Dan Andersson.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm, Jenny Käarki, Johanna Välimäki.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Dans i heligt rum: sö kl. 19, Siv Jern.
SUNDOM KYRKA
Bluegrass–Gospelkonsert med Lars Edberg & Daybreak Rangers: sö kl. 18. Andakt: Pär Lidén. Fritt inträde. Kollekt. Servering.

VÖRÅ

Vörå
Lö 23.11 kl. 19: Konsert i Vörå kyrka. Martin Klemets, orgel. Tomas Klemets, andakt.
Sö 24.11 kl. 10: Gudstjänst i Vörå kyrka; T Klemets, L Granholm.
Sö 24.11. kl. 18: Ung gudstjänst med nattvard. T Klemets, Granholm. Kaffe, saft och kyrkmacka.
On 27.11. kl. 13: Missionsringen i Fh. Nuuja.
To 28.11 kl. 9.30: Adventsandakt för daghemmen i Vörå kyrka. T Klemets, Lindgren, Granholm.
Oravais
Sö 24.11 kl. 10: Gudstjänst i Oravais kyrka; Sundstén, Streng. Solosång: Margaretha Nordqvist.
On 27.11 kl. 13: Kyrkosyfsöreningen i fh.
Maxmo
Sö 24.11: ingen gudstjänst i Maxmo kyrka denna söndag. Se annonseringen för församlingens andra kyrkor!

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To 21.11 kl.18.30: Bibelsits i Ytteresse bönehus
Fr 22.11 kl.19.00: Stugokväll i församlingssstugan, Wikblad
Lö 23.11 kl.20.30: Punsar bönehus ordnar Ungdomssamling
Sö 24.11 kl.10.00: Högmässa, Portin, Sundelin, pred: Ralf Salo
–kl.14.00: Sammankomst i Punsar bönehus
Ti 26.11 kl.17.30: PoP–klubb i Församlingssstugan
To 28.11 kl.9.30: Småbarnens advents–andakt i kyrkan
Fr 29.11 kl.13.30: Andakt i Esselunden, Granlund, Johansson
–kl.19: Stugokväll i Församlingssstugan, Wikblad
Lö 30.11 kl.11: Vänfest i Punsar bönehus. Sång av GloriEss
Sö 1.12 kl.10: Familjegudstjänst, Portin, Johansson. Sång av söndagsskolbarnen

JAKOBSTAD

To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Albert Häggblom.
Lö 19: Helgsammankomst i Skutnäs bönehus, Karl–Erik Innan, Harry Esberg. Radiering.
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Björk, Södö, Östman, Cantate.
14: Helgsammankomst i Skutnäs bönehus. Radiering.

LEDIGA TJÄNSTER

Snoan, belägen i Lappvik i västra Nyland, är en retreatgård i Borgå stift. Lärkkulla-stiftelsen upprätthåller verksamheten på retreatgården, som firar sitt 40-årsjubileum år 2014.

Lärkkulla-stiftelsen söker

vikarie för retreatvärd
på Retreatgården Snoan för tiden
1.2-31.7.2014 med ev. möjlighet till förlängning.

Till de huvudsakliga arbetsuppgifterna hör:

- att ta helhetsansvar för retreatverksamheten
- att planera och genomföra retreat
- att fungera som värd på retreatgården Snoan
- att delta i diverse arbetsgrupper för att utveckla verksamheten

Närmare upplysningar ger retreatvärd Åsa Westerlund, tfn 050-5268 534, asa.westerlund@larkkulla.net och kyrkoherde Stefan Forsén, tfn 09-2340 7310, stefan.forsen@evl.fi

Ansökningarna, som ska vara inlämnade senast 5.12.2013 riktas till Lärkkulla-stiftelsen, Lärkkullavägen 22, 10300 Karis eller per e-post: info@larkkulla.net

18: Fokus i FC. "Tro och tvivel", Jan–Gustav Björk. Barnfokus.
19: Helgsammankomst i Skutnäs bönehus. Radiering.
On 13: Sorgesamtalsgrupp i FC, Englund, Smeds. Ny grupp startar. Välkommen!
To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Ingemar Klemets.
19: Kvinnocafé i FC. Tema: "I väntan på julen". Gäst: Anita Nybohm.

KRONOBY

Gudstjänst: sö 24.11 10.00, Norrback, Mikael Heikilä, Kronoby Sångkör, dir. Tobias Elfving.
Möte: sö 24.11 14.00 i Hopsala byagård, Alf Lönnquist
Julkonsert: fr 29.11 kl 19.00 Ådalens skola och Gymnasiet, Mellersta Östbotens Kammarorkester, Malin Storbjörk & Martina Broberg
Ungdomar intr. av att delta i UK 2014: kontakta Tom senast 14.12

LARSMO

To 21.11 kl. 18 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Wiklund.
23– 24.11 Kyrkans Ungdoms höstmöte: Medverkande bl.a. bibellärare Anders Sjöberg från Sverige.
– Lö 23.11 kl. 15.45 Bibelstudium, kl. 17.30 Middag, kl. 19 "Hela kyrkan sjunger", med Joykids, Jacob Gospel, Gospelkören, tal Sjöberg, allsångsledare Lars–Erik Björkstrand. Kl. 22 Ungdomssamling i kyrkan, Sjöberg, lovsångsteam.
Sö 24.11 kl. 10 Högmässa: Anders Sjöberg, Lassila, Wiklund, sång av Rebecca Ekman. Kyrkvård: Fagnäs, Fagerudd. Kyrkkaffe.
To 28.11 kl. 9.30 Adventskyrka: för de minsta, Sjöblom, Wiklund. Servering.
– **kl. 19 Karagruppen:** samlas vid Inre-missionshemmet.

NEDERVETIL

Andakt: fr 22.11 kl 13.00 i servicehemmet, Smedjebacka
Airas projektkör: fr 22.11 19.00 i fh
Finsk mässa: sö 24.11 10.00 i fh, Norrback, Smedjebacka, Lovsång och förbön. Kyrkkaffe
Tvåspråkigt jazz– psalmtillfälle: sö 24.11 14.00 i kyrkan "Bliv du hos mig– Oi Herra luoksein jää"
Symöte: to 28.11 13.00 i fh
Andakt: to 28.11 14.15 i Terjärv vårdcenter

NYKARLEBY

Dagar kring Ordet 23–25.11: tema: "Jesu ankomst". Möten:
Lö kl 19: Munsala fh, Tomi Tornberg: "Han som kom", Forslund, Markby–flickorna.
Sö kl 10 Högmässa: Jeppo kyrka, pred. Holmberg, lit. Edman, Jeppo kyrkokör, kyrkkaffe: fh.
Sö kl 13: Pensala bönehus, Tomi Tornberg: "Han som kommer idag", B–M Andtfolk, LillaXet.
Må kl 18: Nykarleby fh, Tomi Tornberg: "Han skall komma igen", Åke Lillas, Church Hill Boys.
Lillajul ungdomssamling: fre 29.11 kl 19 på Pörkenäs.
NYKARLEBY
Sö kl 12 Finsk högmässa: fh, Forslund, Klemets
–**kl 18 Kvällsgudstjänst:** fh, Edman, Lönnqvist, Hanna Forsén, tvärflojt
Må kl 13 Missionssyfsörening: fh
–**kl 13.30 Socklot missionskrets:** i bönehuset
To 28.11 kl 18.30 FMS julauktion: i fh. Lotteri, servering, andakt. Gåvor tas tacksamt emot.
–**kl 18.30 Julauktion:** i Socklot bönehus.
Fr kl 8.30 Adventskyrka: högstadiet, gymnasiet m.fl
–**kl 9.30 Barnens adventskyrka:** barn under skolåldern
–**kl 10 Koulujumalanpalvelus:** Metsäkulma
–**kl 11.45 Adventskyrka, lågstadierna**
–**kl 18 Hem för alla:** i fh
–**kl 19 Temakväll:** i fh, "Ljus i mörkret", Mats Edman
MUNSALA

Sö kl 18 Lovsångsmässa: Forslund, ungdomarnas lovsångsband.
On kl 13.30 Symöte: prästg.
Fre 29.11 kl 9.30: Skolgudstjänst, Cantare medv.
Årets stora julkonsert: i kyrkan fre 29.11 kl 19.30, Heléne Nyberg, Thomas Lundin, Henrik Åberg o T Enroths orkester.
Julbasar 6.12: Lotterivinster o varor mottas tacksamt till prästg. el. ring Bojan, 040–147 0121.
JEPPÖ
Fr kl 19. 30 Releasekonsert: kyrkan, Tor Lindéns cd–skiva "Blicken fäst på Jesus". Medv: Dubbelkvartetten, Göran Stenlund, Harry Holmberg. Serv: fh.
Sö kl 10 Gemensam högmässa: kyrkan. Se mötesserien ovan!
Ti 26.11 kl 9 Bibelsits: fh
Fr 29.11 kl 8.30 Skolgudstjänst
– **kl 10–15 Källans försäljningsdag:** i lop–pislokalen. Kaffebjudning, lotterier mm.

PEDERSÖRE

Samtalsgrupp för kvinnor: To 19 i Flynbodaghem, Källby
Andakter:
– Fr 14 i Pedersheim, Häggblom, Sandstedt–Granvik
– On 14 i Hedbo seniorboende , Eklund
– To 28.11 kl. 17.30 i Pedersheim, Källby fridsörening
Forsby sångkör: Fr 19 övar i bykyrkan Ungdomskvällar:
– Fr 20 i Purmo kyrkhem, Mats Björklund (Obs platsen!)
– Fr 29.11 kl. 20 konfirmandspecial i Bennäs kyrkhem
Sammankomster i Flynängens bönehus med Timo Kontio, tolkning, radiering:
– Lö 19 med servering. Sö kl. 15 med matservering och kl. 19.
Domsöndagsmötet i Källby bönehus med Bengt Forsblom:
– Lö 19 Eivor & Nisse Johansson, Häggblom
– Sö 14 Forsby sångkör & dir. M. Sandstedt–Granvik, Erikson
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Erikson, Sandstedt–Granvik, textläsare Yvonne Löf, dörrvärdar Karby
Symöte: Ti 13 i Lövä bönehus
Träff med bibelläsning och diskussion: Ti 19 i Bennäs kyrkhem
Julbasar med andakt: To 28.11 kl. 18.30 i Forsby bykyrka, snabblotteri, auktion och servering
Adventsandakter Fr 29.11:
– 8.30 med Bennäs skola i Bennäs kyrkhem, Häggblom, Sandstedt–Granvik
– 8.30 med lyktvandring med Källby–Heimbacka skola, Flynängens bönehus
– 10 med daghemmen i kyrkan, Erikson, Sandstedt–Granvik, Snellman

PURMO

Gudstjänst: i kyrkan sö 24.11 kl 10. Khden och kanton.
Missionsgrupp: i Lillby pens.bost. ti 26.11 kl 13
Temakväll: i Kyrkhemmet to 28.11 kl 19. Att tackla inre och yttre stress, Boris Salo.
Skolans Adventsgudstjänst: fre 29.11 kl 8.45 i kyrkan.

TERJÄRV

Missionsförsäljning: vid Djupsjöbacka skola, to 21.11 kl 19.
Skriftskola: lö 23.11 kl 9–12, förs.h.
Bön och lovsång: (obs dagen) lö 23.11 kl 19 förs.h. Tua Backman.
Gudstjänst: sö 24.11 kl 10 khden, Rune Östman, A. Ahlskog.
Finsk mässa: sö 24.11 kl 12, khden, Antero Heikilä A. Ahlskog.
Strängbandet: övar ti 26.11 kl 17.45, förs.h.
Missionscafé: ti 26.11 kl 19 med Adventsfest, förs.h. A. Lönnquist, A. Häggblom, Terjärv strängband med B. Forsblom.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 23.12.2013–3.1.2014. Kyrkoherdetjänsten i (nya) **Närpes församling** har förklarats ledig att sökas senast 18.12.2013 kl. 15.

Tf kyrkoherden i **Kimitoöns församling Marith Leppäkari–Lindberg** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.1 – 31.8.2014, dock högst tills tjänsten blir ordinarie besatt.

Tf kyrkoherden i **Lapträsks svenska församling Stina Lindgård** har förordnats att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.1 – 31.1.2014.

Förordnandet för församlingspastor **Tom Sjöblom i Hangö svenska församling** upphör 31.1.2014 på grund av egen uppsägning och han har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i **Ingå församling** 1.2.2014 – 30.9.2016.

Kyrkoherdetjänsterna i **Lapträsks svenska församling** och **Liljendals församling** dras in 31.1.2014.

En gemensam kyrkoherdetjänst för **Lapträsks svenska församling** och **Liljendals församling** inrättas från 1.2.2014.

Kyrkoherden i **Liljendals församling Håkan Djupsjöbacka**, som avgår från sin tjänst 31.1.2014, har förordnats att sköta den nyinrättade församlingspastorstjänsten (50 %) i samma församling från 1.2.2014 tills vidare.

Kaplanen i **Vasa svenska församling Siv Jern** har beviljats partiell tjänstledighet (40 %) 1.2 – 31.12.2014.

Domkapitlet konstaterar, att tjänsteförhållandet för kyrkoherden i **Karleby svenska församling Peter Kankkonen** upphör 31.7.2014, på grund av egen uppsägning.

Kyrkoherdetjänsten i **Karleby svenska församling** har förklarats ledig att sökas senast 18.12.2013 kl. 15.

Domkapitlet konstaterar, att tjänsteförhållandet för kyrkoherden i **Johannes församling Stefan Djupsjöbacka** upphör 30.4.2014, på grund av egen uppsägning.

Tf kaplanen i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Emma Audas** har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i samma församling 1.1 – 31.3.2014.

Församlingspastorn i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Marina Smeds** har förordnats att sköta en kaplantjänst 1.1 – 31.3.2014.

Kyrkoherden i **Kyrksläotts svenska församling Lars–Henrik Höglund** har utnämnts till kontraktsprost i **Mellersta Nylands prosteri** för sexårsperioden 1.1.2014–31.12.2019.

Församlingspastorn i **Kyrksläotts svenska församling Monica Heikel–Nyberg** har avlagt högre pastoralexamen.

Kaplanen i **Johannes församling Tomas Ray** har valts till stiftssekreterare för mission och internationellt arbete från 1.1.2014 tills vidare.

Diakoniarbetaren i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Irina Lemberg** har valts till tf. stiftssekreterare för församlingsdiakoni (60 %) 1.2.2014–30.9.2016.

LEDIGA TJÄNSTER

Sökes stödperson åt, språkkunnig, bildad 83-årig man.

På grund av det svikande minnet behöver han genom dagen någon till hands som stöder honom i situationer som uppkommer. Vi hoppas på att hitta nån som kunde vara med honom enligt ett regelbundet schema från omkring 12 -14 -tiden och gärna fram till början av kvällen. Minst tre men gärna fem dagar i veckan. Lediga veckor ordnar sig regelbundet. I första hand tänker vi oss att uppdraget kan sträcka sig kanske ett halvår framåt. För insatsen betalas enligt överenskommelse. Hemmet är beläget i Jorvas i Kyrkslätt. Tåg och buss nära till hands. För uppdraget föreställer vi oss i första hand en yngre pensionär men vem som helst i vars livssituation detta kunde passa in är välkommen att kontakta oss. För närmare information vänligen kontakta Johannes von Martens, telefon 040-7020373, gärna kvällstid.

KYRKAN I HELSINGFORS
MATTEUS FÖRSAMLING

Matteus församling lediganslår två kantorstjänster,

en som förutsätter utvidgad universitetsexamen (**A-kantor**) och en som förutsätter högre högskoleexamen (**B-kantor**). Tjänsteplatsen för tjänsteinnehavarna är Matteuskyrkan i östra Helsingfors (Abohusv.3)

Till uppdraget som A-kantor söker vi en musiker som behärskar barn- och ungdomsmusik, är förtrogen med olika musikstilar, även rytmisk, och som kan leda och utveckla musikverksamhet i körer och ensembler för olika åldrar. Därtill svarar A-kantorn också för gudstjänstmusik och förrättningar i samarbete med andra musiker. **Till uppdraget som B-kantor** söker vi en musiker som främst svarar för gudstjänstmusik och förrättningar och som kan medverka i församlingens övriga musikarbete.

Den som väljs till någon av tjänsterna bör vara konfirmerad medlem av den ev.luth. kyrkan. Av de sökande förutsätter vi god samarbetsförmåga och förmåga att arbeta i team. Av sökandena förutsätts därtill utmärkta kunskaper i svenska samt nöjaktiga kunskaper att uttrycka sig i tal och skrift på finska. För båda tjänsterna tillämpas sex månaders provotid. Den som blir vald till en tjänst bör uppvisa ett godkänt läkarintyg över sitt hälsotillstånd samt utdrag ur brottsregistret.

Ansökningar jämte CV bör inlämnas **senast 5.12.13 kl 12.00** till kyrkoherdeämbetet i Matteus församling, Abohusvägen 3, 00900 Helsingfors. Intervjuer av dem som kallas därtill sker antingen måndag 16.12 eller onsdag 18.12.

Tilläggsuppgifter om tjänsterna ger kyrkoherde Stefan Forsén, tfn 09 2340 7310, [stefan.forsen\(at\)evl.fi](mailto:stefan.forsen(at)evl.fi)

PÅ GÅNG

ÖPPEN SNOANVECKA I ADVENT må-sö 2-8.12.2013.

Kom till rofyllda Snoan för några eller många dagar!

Det är en möjlighet att ge rum för advent eller att förbereda små och stora tillfällen som ligger framför dig i december. Det gäller särskilt dem som har i uppgift att predika eller skriva.

Du kommer de dagar som passar dig och använder dem som du själv bestämmer. Till vila, bön, eget arbete eller till att bara vara. Snoan erbjuder sin miljö med morgon-mässa, tideböner och måltider. Under dagarna råder tystnad. Möjlighet till samtal finns.

Värdar: Åsa Westerlund och Elsa Tenhonen.

Pris: 65€ / påbörjat dygn.

Anmälan till Lärkulla, helst en vecka före ankomst. Tel. 019 2757 215 eller e-post: anmalan@lark-kulla.net.

JULBASAR i The Anglican Church in Finland lördag den 23 november 12.00-16.00 i Mikael Agricola kyrkans krypta, Fabriksgatan 23

DE HOMOSEXUELLAS SITUATION inom gammallaestadianismen diskuteras på Gemenskapsrörelsens höstseminarium onsdag 27.11 kl 18 i Johannes församlings Högbergssal, Högbergsgatan 10 E, 2 våningen, i Helsingfors. Inledare är Meri-Anna Hintsala, präst och forskare, och Riku Karppinen, medlem i den andliga gruppen inom Seta i Birkaland med bakgrund i gammallaestadianismen. Gemenskapsrörelsen är en stödgrupp för köns- och sexuella minoriteter i kyrkor och samfund i Finland. Seminariet går på finska och är öppet för allmänheten.

KVARTETT GER JAZZKONSERT på två språk i Karleby.

Gitaristen Martin Söderbacka,

sångerskan Riikka Hertteli, pianisten Mikael Svarvar och kontrabasisten Eeva-Lotta Matikainen ger tvåspråkig konsert i Karleby sockenkyrka torsdagen den 28 november kl 19.

Det blir psalmer i jazzarrangemang och en av psalmerna har fått ge namn åt konserten; Bliv du hos mig / Oi Herra luoksein jää. Psalmer tolkas av de professionella musikerna i båda gospel och jazz-stil. Det blir kända och mindre kända, svenska och finska andliga sånger och psalmer.

Karleby finska och svenska församlingar står som arrangör för konserten med hjälp av stöd från Svenska Kulturfonden. Konsertserien inleddes i Terjärv 17.11 och ordnas också i Nedervetil 24.11 kl 14 och avslutas i Karleby torsdagen den 28 november kl 19. Programblad å 7 e säljs vid ingången.

KONSERT I HAAPAJÄRVI KYRKA lördag 23.11 kl. 15.

I samband med biskopsvisitationen i Kyrklätts svenska församling ger församlingens kantorer och celebra gäster en konsert i Haapajärvi kyrka på lördag 23.11 kl. 15. Biskop Björn Vikström håller andakt. Inträdet är fritt till konserten.

Antton Kukkonen började spela cello vid Kyrklätts musikinstitut under ledning av Mariann Herzegh. År 2010 avlade Antton Kukkonen sitt cellodiplom vid Sibelius-Akademien med högsta poäng och blev musikmagister. För tillfället jobbar Antton Kukkonen som stämledare

BLIV DU hos mig: Jazzkonsert i Karleby. Martin Söderbacka, Riikka Hertteli, Mikael Svarvar och Eeva-Lotta Matikainen bjuder på psalmer i jazzarrangemang.

i Tammerfors Stadsorkester och uppträder aktivt på kammarmusikevenemang.

Kerstin och Per-Olof har sjungit och spelat sedan barnsben och musiken är en kär hobby för dem båda. Kerstin sjunger med i Kyrklätts Kammarkör alltsedan 1970-talet. Hon har även deltagit i Operaföreningens stora operaproduktioner samt medverkat i Evit-skog revyerna ett flertal gånger. Per-Olof har spelat, dirigerat, sjungit, komponerat och arrangerat musik under årens lopp. Han är spelman för Kyrklätts folkdansare samt musikledare och ordförande för Kyrklätts spelmän. Både Kerstin och Per-Olof är med i sånggruppen VisLa.

MuM, kantor Hanna Noro har studerat musik vid Sibelius-Aka-

demin och vid Åbo konservatorium. Hon är en mångsidig kyrkomusiker som har jobbat som kantor i flera olika församlingar i Nyland, bl.a. i Kyrklätt svenska församling under åren 2006-2008. Hennes nuvarande arbetsplats är Karis finska församling.

Henrico Stewen avlade sin solistexamen i orgelspel i Amsterdam. År 2009 fick han doktorsgraden från Sibelius-Akademien. Hans doktorsavhandling The Straube Code: Deciphering the Metronome Marks in Max Reger's Organ Music publicerades av Sibelius-Akademien år 2008.

Susann Joki blev klar med sin musikmagisterexamen från Sibelius-Akademins kyrkomusikavdelning år 1995. Hon är nu kantor i Kyrklätts svenska församling och

fungerar även som sånglärare i Sjundeå musikförening.

Dessutom deltar Ina Söderlund på violin samt Mikaelikören och Karuby skolas kör i konserten.

SILVER BEATLES ÄR PÅ TURNÉ och rockar loss i Kristinestad 23.11. kl. 19 i Kulturhuset Dux. Gruppen kommer att uppträda även i Vasa (22.11.) och i Nykarleby (24.11.) <http://ps://www.facebook.com/pages/Silver-Beatles/521686051175255> Luckan säljer biljetter!

VOCALGRUPP SIMNOT från Ukraina uppträder i Kulturhuset Dux onsdagen den 4.12. kl. 19. Då får vi höra julsånger från hela världen. Bildnings- och fritidscentralen i Kristinestad arrangerar. Luckan säljer biljetter!

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Vinterbonad mormorsstuga eller egnahemshus i Nyland. Ej i Raaseborg. Långvarig hyresgäst. Tel. 044 9591744 Kristian.

Ordningsamt o. rökfritt ungt par önskar hyra lägenhet inom H:fors innerstad (fr.o.m 2014/senast Augusti). Jobb inom försäkring/utbildning. Optimal hyra ca. 850e. Tel: 0407247886/Emil

Önskas hyra etta eller tvåa i huvudstadsregionen fr.o.m. 31.12.13 Skötsam,23 årig snart klar studerande. Hyra max 600€/mån. Tag kontakt:Malena 050-5532044

Rökfri juridikstuderande från Vörrå önskar hyra en etta kring Hfors centrum fr.o.m. januari 2014. Tel. 040-7327879.

UTHYRES

Fridfullt belägen tvåa med badrum, balkong och köksknut, 33 m², i Munksnäs, Hfrs. Fri från 1 mars 2014. Kontakt; Malmgren 0400-445166.

Radhuslägenhet (6 r + k + bastu, 150 m2) i Moikois, Åbo. Lägenh. i gott skick, stor bakgård mot åkrar, skog och hav. Ledig fr.o.m. 1.12. Hyra och tidsperiod enl överenskom. Kontakt: 0405727670, psarlin@abo.fi

I Åbo nära studieinrättningarna en stor, ljus och välplanerad tvåa. Nyligen helrenoverad. Nytt kök och badrum. Ledig fr.o.m. 01.01.2014. Mera per e-post: bernt.lundqvist@netikka.fi.

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

KAOS

HEJDLÖS TRAGIKOMEDI OM TRE KVINNOR SOM FÖRSÖKER FÅ LIVSPUSSLET ATT GÅ IHOP.

SPELPERIOD:
18.10.2013-25.1.2014

GRÄSET ÄR MÖRKARE PÅ ANDRA SIDAN

AV KAJ KORKEA-AHO

VASAPREMIÄR
TIS 18.2.2014 KL 19
STORA SCENEN.

SPELPERIOD:
18.2.2014-22.2.2014

GÄSTSPEL: TEATER VIIRUS

WASA TEATERS BILJETTAKASSA / Sandögatan 7, 06-3209330
öppen må-lö kl 12-14.30 & 15-17
WWW.NETTICKET.FI / WWW.WASATEATER.FI

Vi gör smaklig husmanskost av när- och lokalproducerade livsmedel.

Vår lilla lantlig gårdsbutik har läckerheter till vardagen och fester.

Läs mer:
www.handelsmanscafe.fi
Spjutsundsvägen 103,
01190 Box, tfn. 050 59 24 255

Ett brett urval och god service Christian bokhandel.

Vi erbjuder även svenska böcker.

26⁰⁰

Bibeln med fiskmotiv

Komplett inlaga med hårda pärmar, vitt snitt, märkband, kapitälband, Libris Bibelsök. Illustration av Cecilia Waxberg. Storlek 124 x 170 mm, ca 40 mm rygg.

28⁸⁰

Koko pyhä Raamattu

Vanhan ja Uuden testamentin rinnalla myös Vanhan testamentin apokryfikirjat. Taipuisakantinen, kaunis kirja. Koko: 123 x 180 mm. **28,80** (31,20) reunahakemistolla **44,30** (46,90)

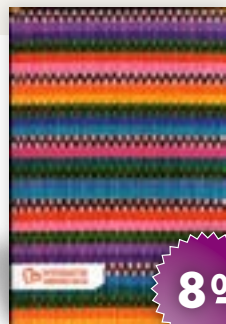
SACRUM

32⁰⁰

Silversmycken från Peru

Vacra smycken tillverkade av lokala hantverkare. Tunt silvergarn som noggrant löds i en ram formar en vacker ängel och ett kors. Smyckena är packade i individuella peruanska textiltäsar. Ängels höjd ca 3,5 cm. **32,00** Korsets höjd är ca 3 cm. **26,00**

8⁰⁰

A5 Anteeknaiskirja

Med ett traditionellt tygmönster från Guatemala på omslaget. 104 sidor.

5⁰⁰

Änglavakt-reflex

Inhemsk reflex, hållbar fästningsmekanism.

GEMENSAMT ANSVAR

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Tro och tillit

”JAG HÖRDE att du slutat i kyrkan”, säger en halv-bekant bakom mig i den trötta och glåmiga kön i den ännu tristare butiken. ”Inte alls”, svarar jag,

”Jag har slutat i församlingen men i stället börjat i kyrkan.” Hon ser frågande ut och jag är själv lite förvånad. Varifrån kom den tanken? Men i mitt bröst tänds ett efterlängtat utropstecken. Tecken som tecken ... har ju väntat på vägledning, råd och just tecken i många år men tydligen tittat åt fel håll. Till slut lägger man ner sina uppsträckta armar och smular hoppet under sprucken häl. Om solen skulle slockna skulle det ta åtta minuter innan allt på jorden börjar dö, berättar ivrig provläsande tolvåring för mig senare på kvällen. Inte fullt så snabbt gick det mellan det att församlingen gav upp inför alla interna stridigheter och att jag själv slocknade, men långsamt, långsamt så kallnade ändå även kallet. Relationen mellan mig och Gud var inte hotad men den sprakande brasan som trots den halvdåliga veden brunnit vilt och starkt för kyrkan och församlingen i snart 20 år, den finns inte mer. Inte minsta lilla gnista eller hoppfull flämtning. Bara en askhög kvar av nyfikenheten, glädjen, samhörigheten, uppdraget. Hur prästar man då?

SVÅRT PÅ arbetsplatsen är alltid svårt men när det blir svårt i kyrkan är det svårast. Att bli av med tron som församlingsarbetare är samma sak som att bli av med armarna för en snickare. Man måste antingen försöka att lära sig att spika med fötterna eller så blir man i stället telefonförsäljare. Men telefonförsäljare? Jag var 35 år, hade två barn och ett dagsjobb när jag läste till präst på nätterna. Få förstod och många undrade, men jag bara måste. Jag hade längtat i femton år men aldrig vågat säga det högt, men samtidigt som jag bad om ordination kom kraften. Tio år senare finns det så lite kvar av både geisten och mig. Damen bakom står nu bredvid och plockar in köttfärsen, potatisen och inredningstidningen i sin gula kasse medan jag letar efter mina handskar. ”Vad menar du med slutat i församlingen men börjat i kyrkan?” envisas hon samtidigt som hon går mot dörren. Kristen kyrka behöver ingen tupp på taket för att vara kyrka men däremot måste människorna under takmålningarna få vara sig själva och ändå bli älskade. Isann kyrka utnyttjas inte svaghet medan styrka gärna applåderas. Det är en idealistisk arbetsplats där man tillsammans vill göra världen till en lite bättre plats. Ett don där ärlighet går före makt och mod före feighet. Men det säger jag förstas inte till henne som vet hur man knyter en halsduk elegant. Frågan är för svår och för stor men dit jag nu går på morgnarna, där finns inga krucifix eller ritual och det är märkligt högt till tak fast det är i en källare. Och gänget ... gänget i källaren lever faktiskt evangeliet fast väldigt få är inskrivna i klubben. Under många år blev jag konsekvent misstänkliggjord för att ”läcka” om våra svåra missförhållanden, jag blev hotad med polisanmälan och domstol för saker som varken var kriminella eller som jag var skyldig till och fast jag visste att det är att spela bråkstakarna i händerna så tystnade jag. Men det är slut med det. Jag har förlorat min tro på kyrkan som en tryggarbetsplats, jag har avstått från mitt jobb men min berättelse kan ingen längre ta ifrån mig.

”Min berättelse kan ingen ta ifrån mig.”

Maria Sundblom-Lindberg är präst.

STIFTSDAGAR

Vilka vägskal?

Som företrädare för rörelserna Gemenskap och Kom alla vill jag tacka för att vi fick vara med på stiftsgarnas utställningstorg. Vår torggallup om frågan ”Bör kyrkan välsigna homosexuella par?” gav resultatet 93 ja, 16 nej, 4 vet inte. Samtalen på torget bekräftade att stiftet är som en stor familj, där vi känner, respekterar och tycker om varann oberoende av teologiska och andra olika åsikter.

En sak som blev oklar var vilka vägskal 90-åriga Borgå stift ser sig stå inför. Nog finns det väl viktigare vägar i världen i dag än kyrkliga strukturreformer.

ULF SÄRS
Helsingfors

RÄTTELSE

I förra veckans KP stod det att de som svår krigsmannaeden lovar att ”redligt och manligt sköta sina tjänsteplikter”. En uppmärksam läsare påpekade att också kvinnor numera kan svära krigsmannaeden, och ordet ”manligt” förekommer inte längre i texten. Numera lovar man att ”uppföra sig redbart och rakryggat”, på finska ”kunnollisesti ja ryhdikkäästi”.

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549 e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Nu kan du få originalet av det Biomagnetiska armbandet

med 2 poler på 2,500 gauss som balanserar kroppens positiva och negativa joner för bättre hälsa.

Lindrar mot huvud-, rygg- och muskelvärk. Förbättrar cirkulationen. Ökar energinivån och minskar stress och trötthet. Armbandet är av hög kvalitet med 24 K gulddouble.

Sänd in din beställning till: Jonnys Försäljningstjänst Petalaxvägen 18D, 66240 Petalax

Antal:

Namn:

Adress:

Pris 29,50€ inkl. postkostnader

06-347 0608 cjcenter@malax.fi

RESETRÄFF till havs! 26-27.1.2014 - Kryssning till Tallinn med m/s Silja Europa! Välkommen med!

Resor på gång våren 2014:

Kulinariska höjdpunkter i Piemonte, Italien 9-15.4

Gardasjön 21-27.4

Holland Special! 29.4-4.5

Härliga Slovenien-Kroatien 5-12.5

Val di Fassa, Dolomiterna 12-18.5

Sydvästra England och Cornwall med en släng av London 13-18.5

INGVES www.ingves.fi

Närpes 020 7434 530 | Väsa 020 7434 520

Europaresor våren 2014, bekvämt med flyg och buss!

Påskan i Österrike
Upplev påskens passion i Österrike! Salzburg och Innsbruck med utflykter i Salzkammergut och Berchtesgadener Land. 15-20.4.

Gardasjön
Sex nätter vid Gardasjön. Utflykter kring sjön, vingård, marknad, Verona och Venedig. 21-27.4.

Mainau – Holland
Den välkända Blomsterresan i ny tappning, men vi är självklart med på Blomstertåget. 29.4-5.5.

* 8 dagars resa: 30.11-7.12. 22.2-1.3., 22-29.3., 13-20.4.
* Nyårsresa: 28.12-4.1

Teater & Musikresor

Julton med Kjell Lönnå i Sundsvall 13-15.12.
Christer Sjögrens julkonsert i Umeå 14-15.12.
Jerry Williams – The Farewell Show i Stockholm 28.2-2.3.2014
Musikalen Jesus Christ Superstar i Åbo 22-23.3. och 5-6.4.2014

www.ot-resor.fi

Må bra på Spa

Sköna och avkopplande dagar på Tervis i Pärnu! Välj bland olika alternativ:

06-318 4000

KuVi 3603/00/MJMv, SMAL 21495

Finlands Lucia Röstsedel

JAG RÖSTAR PÅ KANDIDAT NR _____

Mitt namn _____

Min adress _____

Jag bidrar med _____ € (minimi 1 euro/röst)

Jag sänder mitt bidrag via

☐ Aktia FI12 4055 1120 0450 79

☐ Nordea FI64 1562 3000 1093 32

☐ Danske Bank FI74 8000 1870 8920 73

Sänd röstsedeln per post till: Folkhälsan, Paasikivigatan 4, 00250 Helsingfors

Du kan lämna ditt bidrag och din röstsedel i Folkhälsans hus, på Hufvudstadsbladets kontor i Helsingfors och i Luckorna.

Tema för Luciainsamlingen 2013 är ofrivillig ensamhet bland äldre.

Rösta på webben, www.lucia.fi

Rösta per sms. Du kan välja mellan bidrag på 5 euro, 10 euro eller 20 euro. Vill du bidra med t.ex. 10 euro skriver du: 10E LUCIA X (x står för kandidatens nummer) och ditt namn t.ex. KALLE KARLSSON. Sänd meddelandet till nummer 17240.

Din röst och ditt bidrag ska vara hos Folkhälsan 27.11.2013 före kl. 24.00. Tack!

De uppgifter som lämnats i samband med inbetalning och omröstning behandlas konfidentiellt och förstörs när insamlingen avslutats 31.1. 2014. Från sms-bidraget avdras skatter och operatörsavgifter. Insamlingstillståndet 2020/2012/4461 har beviljats av Polisstyrelsen.

www.lucia.fi

folkhälsan

HBL yle RADIO VEGA yle FEM

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

KRISTNA IDAG

”Gör det idag! Carpe diem! Fånga dagen, tag vara på stunden! De första kristna levde i en ständig uppbrotsstämning.”

John Vikström i predikan vid stiftsdagarna i Borgå.

RELIGION OCH VÅLD

Sekulära våldsmyster

”Det finns inte någon rimlig anledning att anta att människor är mer benägna att döda för en gud än för en flagga, eller för en nation, för frihet, för en fri marknad, för den socialistiska revolutionen,

för tillgång till olja och så vidare. I vissa kontexter kan ideologier som jihad eller Kristi offer låna sig till våld. I andra kontexter kan tron på den fria marknaden eller på Storryssland eller på USA som världsvid befriare utlösa våld”, skriver William T. Cavanaugh i Signum.

SUSANNE BLOMQVIST, diakoniarbetare i Vasa svenska församling, har gett ut fyra små böcker med tankar, dikter och fotografier.

Födde en kreativ ådra

Hon låg nära döden i samband med att hon födde sin dotter. Händelsen utlöste en skrivande ådra hos Susanne Blomqvist.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Tio timmar efter förlossningen uppstod komplikationer. **Susanne Blomqvist** drabbades av graviditetskramp, havandeskapsförgiftning och medvetlöshet. – Jag låg tre dygn på hjärtövervakningen. Jag fick inte vara i ljus och jag blev matad. Det fanns risk för att kramptillståndet skulle komma tillbaka. Jag slutade andas, men jag hann kalla på en sköterska. Sköterskan kallade på en läkare.

– Sen minns jag inget. Jag tror jag fick en spruta. Jag vaknade till och jag minns att de förde mig direkt till röntgen för att kolla att jag inte tagit skada av att ha varit utan syre för länge.

Du var nära döden?

– Jag var nära döden. Men lyckligtvis hade jag fött min dotter tio timmar tidigare. Men det är som om jag själv föddes på nytt efter det.

– Jag fick dödsångest. Det konstiga är att innan jag skulle föda sa jag att jag är rädd för att jag ska sluta andas. Det var precis det som hände.

Är det en vanlig komplikation?

– Jag frågade läkaren och han sa att det inträffar sju till åtta liknande fall i Finland per år.

Året var 1995. Dottern föddes tre och en halv vecka för tidigt. Hon vägde då 2,5 kilo och mätte 46,5 centimeter.

– Jag hade flyttat till Vöra dagen innan. Det var mycket som hände just då. Kanske flytten satte igång förlossningen. Jag var också väldigt svullen under gravidi-

”Jag får jobba med hjärtat och möta människor med Guds kärlek. Det är mitt arbetsredskap.”

teten, det kan ha påverkat situationen.

I dag tackar hon Gud för att dottern hann födas innan komplikationerna uppstod.

– Annars var risken stor att varken hon eller jag hade överlevt. Nu tycker jag att jag lever på övertid. Jag är så tacksam för livet att det inte går att beskriva! Det är en Guds gåva att jag får vara med.

Är det om det här du skriver i dina texter?

– Efter att jag fött min dotter började mitt skrivande och min kreativitet blomstra. Det första jag skrev var en vers på min pappas dödsannons i slutet av 1995. Han var med på dopet i september 1995. Efter det fick han veta att han hade tumör på hjärnan och han levde bara tre månader.

– Jag kände att jag ville skriva något på hans dödsannons. Det enda som kom till mig var: ”Ditt glada sinne finns i vårt minne.”

Nu ger du ut texterna i böcker?

– Jag fick ett författarstipendium till Lärkkulla. Där hade jag tänkt skriva en psalm men det blev dikter och verser istället. En av mina böcker

er skrev jag under veckan på Lärkkulla. Jag började skriva genast då jag satte mig på tåget till Helsingfors. Tåget hann inte ens starta innan jag skrev det första. Det bara flödade.

Du var laddad?

– Jo, jag hade bara väntat på att få åka. Varje dag satt jag och skrev. Jag satt och skrev på en sten utanför kyrkan i Karis och njöt av stillheten och tystnaden vid det spegelblanka vattnet. Lärkkullas direktor **Greger Englund** frågade när jag ska ge ut en bok. Va, en bok, sa jag. Det hade jag ingen tanke på att göra. På kyrktorget i Oravais upprepade han frågan. Då började jag ta reda på hur man ska göra.

I sommar grundade hon en firma genom vilken hon hittills gett ut fyra böcker med tankar, aforismer, verser, dikter och fotografier.

Nu jobbar du som diakoniarbetare i Vasa. Men du har en annan yrkeskarriär bakom dig?

– Jag började som företagare som 21-åring. Efter det började jag studera till hemvårdare och senare till närvårdare. Jag blev klar med studierna till hemvårdare till julen 1994

och samtidigt blev jag gravid och flyttade till Vöra där jag bodde i sexton år.

År 2001 var hon med om att starta psykosociala föreningen Rågblomman för Vöra med omnejd.

– Sedan jobbade jag med olika projekt inom föreningen i tio års tid.

Kom du till församlingen efter det?

– Jag kom 2011 och jag kände genast att jag kom hem. Grunden från Rågblomman är väldigt bra att stå på i det diakonala arbetet. Jag möter ofta människor i samma livssituation som jag gjorde i mitt förra arbete. Det är människor som inte alltid har det så lätt.

– Nu får jag jobba med hjärtat och möta människor med Guds kärlek. Det är mitt arbetsredskap.

För 26 år sedan drabbades hon av en djup depression som varade i fyra år.

– Jag får förmedla hopp om att man kan komma ut ur depressioner.

2003 skaffade hon sin första bibel.

– Sedan dess har jag så gott som dagligen läst ur Bibeln eller någon andaktsbok. Det har betytt mycket för mig.

Vad hände 2003?

– Då kom det ett brev i min postlåda. Jag fick frågan om jag var intresserad av att börja en brevkurs i bibelstudier. Jag nappade på direkt. Att jag gick med i bibelkursen var ett rop på hjälp.

– Senare såg jag en skylt på väggkanten nära hemmet som berättade att en Alphas kurs skulle starta i Vöra församling. Jag var den första som anmälde mig till kursen och vid nästa kurs var jag hjälpledare.

I och med det kom hon in i församlingen. Hon skrev också sångtexter och producerade en CD.

– Tack vara det fick jag möjlighet att åka ut till församlingshem och kyrkor och dela med mig av det andliga budskap som jag fått uppleva.

Vilket förhållande hade du till kristen tro före 2003?

– Jag bad aftonbön och gick både söndagsskola och junior som barn. Jag blev konfirmerad men var inte aktivt med i församlingen.

– I skolan lärde jag mig budorden utantill och dem har jag haft som en värdegrund i mitt liv sedan dess. De har betytt väldigt mycket.

En grupp vetenskapsmän kom till att de inte längre behövde Gud. En vetenskapsman valdes ut för att gå och meddela Gud nyheten. Han sa: ”Gud, vi har beslutat att vi inte behöver dig längre. Vi har kommit så långt att vi nu kan klona människor och göra många andra mirakel, så vi tycker nu att det är dags att du sticker.” Gud lyssnade vänligt och svarade: ”Vad säger du om vi gör så här? Vi ordnar en tävling i att tillverka en människa!” Vetenskapsmännen sa: ”Det låter bra!” Men så tillade Gud: ”Vi ska göra det på det gamla goda sättet, som jag gjorde med Adam.” Vetenskapsmännen började sig ner för att ta sig en näve jord. Gud tittade på honom och sa: ”Nej, nej, jorden får du fixa själv!”